

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Sedliská na roky 2023-2029

Aktualizácia č. 1 vrátane predĺženia platnosti
(konsolidované znenie)

Názov:	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Sedliská na roky 2023-2029
Územné vymedzenie:	Obec Sedliská
Územný plán obce schválený:	4.11.2000 Doplnok č.1 – 16.12.2013 (Uznesenie č.37/2013) Doplnok č.2 -29.3.2019 (Uznesenie č.29/2019)
Dátum schválenia PHSR:	Pôvodný dokument (2016 – 2022 s výhľadom 2025): 16.03.2023
Dátum platnosti:	Od 01.02.2023 do 31.12.2029
Verzia ¹ :	2.0
Publikovaný verejne dňa:	16.03.2023

¹ Prvé prijaté znenie sa označuje číslom 1.0. V prípade zásadnej zmeny sa ďalšie aktualizované verzie označujú 2.0, 3.0 atď. V prípade malých zmien sa označuje 1.1.

OBSAH

Úvod	1
KONTEXT VZNIKU TEJTO AKTUALIZÁCIE A CHRONOLÓGIA JEJ PRÍPRAVY	1
Zoznam skratiek	4
Analytická časť	6
A.I ANALÝZA VNÚTORNÉHO PROSTREDIA	7
Vymedzenie územia	7
Hospodárska oblasť.....	8
Sociálna oblasť	17
Environmentálna oblasť.....	29
Riadenie samosprávy	34
Ex-post hodnotenie predchádzajúceho PHSR	42
A.II ANALÝZA VONKAJŠIEHO PROSTREDIA	43
STEEP analýza.....	46
A.III ZHODNOTENIE SÚČASNÉHO STAVU ÚZEMIA	48
SWOT analýza	48
Strategická časť	51
B.I VÍZIA OBCE DO ROKU 2029	51
B.II KLÚČOVÉ ROZVOJOVÉ VÝZVY, FORMULÁCIA A NÁVRH STRATÉGIE	51
PRIORITA A1) VYUŽIŤ MIESTNY POTENCIÁL V OBLASTI ROZVOJA PODNIKANIA V OBCI	51
PRIORITA A2) ZABEZPEČIŤ KOMPLETNÚ A KVALITNÚ TECHNICKÚ A DOPRAVNÚ INFRAŠTRUKTÚRU NA ÚZEMÍ OBCE.....	51
PRIORITA B1) PODPORA BÝVANIA	51
PRIORITA B2) PODPORIŤ ROZVOJ KOMUNITNÉHO ŽIVOTA OBCE V OBLASTI SOCIÁLNEJ, ŠKOLSTVA, SPOLOČENSKÉHO ŽIVOTA A ŠPORTU PRE OBYVATEĽOV OBCE.....	52
PRIORITA C1) ZLEPŠIŤ STAV ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA V OBCI.....	52

B.III STRATEGICKÉ CIELE ROZVOJA OBCE.....	54
Programová časť	56
C.I OPATRENIA A PROJEKTY VRÁTANE ICH PRIRADENIA K JEDNOTLIVÝM CIEĽOM A PRIORITÁM	57
C.II PROJEKTOVÉ ZÁMERY OBCE NA OBDOBIE 2023-2029 S VÝHLADOM NA ROK 2032	64
C.III PRIORITAZITACIA PROJEKTOVÝCH ZÁMEROV.....	65
Realizačná časť.....	67
D.I SÚLAD ZADEFINOVANÝCH OPATRENÍ S OPERAČNÝMI PROGRAMAMI	68
D.II POPIS ÚLOH JEDNOTLIVÝCH PARTNEROV PRI REALIZÁCII PHSR.....	70
D.III POPIS POSTUPOV ORGANIZAČNÉHO A INŠTITUCIONÁLNEHO ZABEZPEČENIA REALIZÁCIE	71
D.IV STRUČNÝ POPIS KOMUNIKAČNEJ STRATÉGIE	72
D.V SYSTÉM MONITOROVANIA A HODNOTENIA	72
Súbor merateľných ukazovateľov	73
D.VI AKČNÝ PLÁN	77
Finančná časť	79
E.I INDIKATÍVNY FINANČNÝ PLÁN NA CELÚ REALIZÁCIU PHSR	80
E.II MODEL VIACZDROJOVÉHO FINANCOVANIA	81
Prílohy	86
Zoznam príloh	86
PRÍLOHA Č. 1: ZOZNAM ČLENOV RIADIACEHO TÍMU, PRACOVNÝCH SKUPÍN A RIEŠITEĽOV ZAPOJENÝCH DO SPRACOVANIA PHSR	87

Členovia pracovnej skupiny 87

**PRÍLOHA Č. 2: ZOZNAM INFORMAČNÝCH ZDROJOV
POUŽITÝCH V PHSR 88**

**PRÍLOHA Č. 3: ZOZNAM ANALYZOVANÝCH VÝCHODISKOVÝCH
KONCEPČNÝCH DOKUMENTOV A DÁT 90**

ÚVOD

Strednodobý strategický dokument „Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Sedliská na roky 2023-2029“ (ďalej aj „PHSR“) stanovuje na základe analýzy hospodárskej a sociálnej situácie strategické ciele a priority v záujme budúceho rozvoja obce. Je prostriedkom na napĺňanie vízie ďalšieho smerovania obce.

Týmto programom sa uskutočňuje podpora rozvoja na lokálnej úrovni s dôrazom na hospodársku, sociálnu a environmentálnu oblasť

KONTEXT VZNIKU TEJTO AKTUALIZÁCIE A CHRONOLÓGIA JEJ PRÍPRAVY

V ostatných rokoch patrí Slovensko k najrýchlejšie rastúcim ekonomikám EÚ. Hoci na národnej úrovni dochádza v EÚ ku konvergencii, na regionálnej úrovni dochádza v niektorých krajinách k trendom divergentným. Takým je aj príklad Slovenska, kde najviac ekonomicky zaostávajúcimi spomedzi všetkých krajov je Prešovský kraj.

Pôvodný PHSR mala obec platný na roky 2015-2022 s výhľadom do roku 2025. Vypracovaním tejto aktualizácie č. 1 zároveň dochádza k predĺženiu jeho platnosti do roku 2029 s tým, že je plánovaná aktualizácia tabuľkovej časti PHSR na základe výsledkov sčítania, ktoré prebiehalo v roku 2021.

Na vypracovaní tejto aktualizácie č. 1 sa podieľal tím zamestnancov Obecného úradu, poslancov a externých odborníkov v rámci Agentúry regionálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja.

Aktualizácia PHSR bola vykonaná v období august 2022 – december 2022. Pri spracovaní dokumentu sa osobitná pozornosť venovala aj názorom a postrehom starostu obce, členov pracovnej skupiny a širokej verejnosti.

V roku 2022 bola oslovená Agentúra regionálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja k vypracovaniu Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja pre obec Sedliská na roky 2023 až 2029. Poverený pracovník Agentúry regionálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja následne v spolupráci so starostom obce bola vytvorená pracovná skupina, ktorej členmi boli obyvatelia obce, reprezentujúci rôzne záujmové, profesijné, ekonomické, vekové, vzdelanostné a ďalšie skupiny obyvateľstva. Ich cieľom bolo zdefinovať problémy obce a jej potreby, sformulovať víziu obce, ako aj strategicky plánovať rozvoj obce na ďalšie obdobie. Táto pracovná skupina sa stretávala pravidelne od august 2022 do konca decembra 2022 a jej úlohou bolo pod vedením zástupcu definovať problémy obce a jej potreby, sformulovať víziu obce, ako aj strategicky plánovať rozvoj obce na ďalšie obdobie. Počas úvodnej fázy celého procesu boli pracovníkom ARR PSK spracované analýzy aktuálneho stavu obce, na základe ktorých bola vypracovaná analytická časť PHSR, v spolupráci s ObÚ Sedliská. Počas koncipovania strategickkej, programovej a realizačnej časti PHSR došlo k vytvoreniu projektového portfólia a špecifikovaniu jednotlivých rozvojových zámerov obce, v súlade s akčným plánom. Zodpovedným za tento proces bol zástupca ARR PSK, ktorý konal súčinne so starostom obce a členmi obecného zastupiteľstva.

V mesiaci september až október 2022 boli do dokumentu zapracované pripomienky a návrhy. Finálna verzia dokumentu bola následne pripomienkovaná členmi obecného zastupiteľstva, širokou verejnosťou z obce a rôznymi aktérmi na lokálnej a regionálnej úrovni a po zapracovaní pripomienok bola schválená obecným zastupiteľstvom.

Táto aktualizácia č. 1 Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Sedliská bola vytvorená s ohľadom na existujúcu metodiku tvorby PHSR obcí. Aby bolo možné zladiť po obsahovej stránke

existujúci PHSR obce Sedliská na roky 2023 – 2029 (v jeho pôvodnom vydaní) s obsahovými náležitosťami podľa spomínanej metodiky a s novo definovanými prioritami, cieľmi, projektovými zámermi a aktivitami (ktorých realizácia sa naplánovala do roku 2029), bolo potrebné túto aktualizáciu PHSR vydať v konsolidovanom znení.

Aktualizácia č. 1 Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Sedliská 2023-2029 bola v tomto konsolidovanom znení schválená obecným zastupiteľstvom dňa DD.MM.RRRR uznesením č. XXX.

Formulár 1 (Ú1): Zámer spracovania PHSR

Zámer spracovania PHSR	
Názov dokumentu	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Sedliská na roky 2023-2029
Forma spracovania	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Sedliská na roky 2023-2029 (ďalej aj „PHSR 2022-2029“) je spracovaný podľa aktuálneho znenia zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov. Spracovanie dokumentu rešpektuje princíp partnerstva, vykonané je participatívnym spôsobom.
Riadenie procesu spracovania	Za riadenie procesu spracovania tejto aktualizácie č. 1 zodpovedá obec Sedliská v spolupráci s Agentúrou regionálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja.
Obdobie spracovania	august 2022 – december 2022
Financovanie spracovania	Z rozpočtu obce

Zdroj: Weisová, Bernátová 2012, vlastné spracovanie

Formulár 2 (Ú2): Harmonogram spracovania aktualizácie č. 1 PHSR

Harmonogram spracovania aktualizácie č. 1 PHSR					
Rok	2022				
Mesiac	VIII	IX	X	XI	XII
Úvod	X				
Analytická časť		X	X		
Strategická časť		X	X		
Programová časť				X	
Realizačná časť				X	
Finančná časť					X
Záver					X

Zdroj: Weisová, Bernátová 2012, vlastné spracovanie

Formulár 3(Ú3): Metódy zapojenia verejnosti do spracovania PHSR

Metóda	Informovanie verejnosti	Získavanie názorov verejnosti	Zohľadnenie názorov verejnosti
Internetové stránky	áno	áno	áno
Obecné noviny	-	-	-
Obecný rozhlas	áno	-	-
Stretnutia s kľúčovými ľuďmi	-	áno	áno
Návšteva v území	áno	áno	áno
Dotazník pre záujmové skupiny	-	áno	áno
Pracovné skupiny	áno	áno	áno
Ťažiskové skupiny (reprezentatívne skupiny predstavujúce verejnosť)	-	áno	áno
Nezávislí experti poskytujúci poradenské služby	áno	áno	áno

Zdroj: Inštitút priestorového plánovania 2016, vlastné spracovanie

Zoznam skratiek

ARK	Atlas rómskych komunít
AOTP	Aktívne opatrenia trhu práce
CR	Cestovný ruch
ČOV	Čistička odpadových vôd
DHZ	Dobrovoľný hasičský zbor
EAO	Ekonomicky aktívne obyvateľstvo
ERDF	European regional development fund (Európsky fond regionálneho rozvoja)
EŠIF	Európske štrukturálne a investičné fondy
ha	Hektár
HN	Hmotná núdza
IBV	Individuálna bytová výstavba
INEKO	Inštitút pre ekonomické a sociálne reformy
IROP	Integrovaný regionálny operačný program
KC	Komunitné centrum
KURS	Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001
k. ú.	Katastrálne územie
KZAM	Klasifikácia zamestnaní
LPIS	Land parcel information system
MAS	Miestna akčná skupina
MDVRR	Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja
MOK	Maloobjemový kontajner
MOPS	Miestne občianske poriadkové služby
MRK	Marginalizované rómske komunity
MŠ	Materská škola
MV SR	Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky
NP	Národný park
NRO	Najmenej rozvinuté okresy
OcÚ	Obecný úrad
o.i.	Okrem iného
PHSR	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce
PRO	Program rozvoja obce

PSK	Prešovský samosprávny kraj
SHR	Samostatne hospodáriaci roľníci
SODB 2011	Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011
SODB 2021	Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2021
SR	Slovenská republika
ŠÚ SR	Štatistický úrad Slovenskej republiky
TSP	Terénna sociálna práca
TTP	Trvalé trávne porasty
ŤZP	Ťažko zdravotne postihnutý
UoZ	Uchádzač o zamestnanie
ÚPN-O	Územný plán obce
ÚPSVaR	Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny
VKM	Viacvrstvé kombinované materiály (tzv. tetrapaky)
VÚC	Vyšší územný celok
VÚPOP	Výskumný ústav pôdoznalectva a ochrany pôd
VZN	Všeobecne záväzné nariadenie
ZŠ	Základná škola
ŽP	Životné prostredie

ANALYTICKÁ ČASŤ

Analytická časť PHSR obsahuje komplexné zhodnotenie a analýzu východiskovej situácie obce s väzbami na širšie územie – analýzu aktuálneho stavu, v akom sa obec nachádza. Definuje vnútorný potenciál územia a limitujúce faktory rozvoja obce.

A.I ANALÝZA VNÚTORNÉHO PROSTREDIA

Vymedzenie územia

Sedliská sú obcou administratívne nachádzajúcou sa v okrese Vranov nad Topľou v Prešovskom samosprávnom kraji. Nadmorská výška obce je 138 m n. m. a katastrálne územie má rozlohu 10 133 648 m². Obec leží v severnej časti Východoslovenskej nížiny v Ondavskej nive v údolí rieky Ondavy. Riešené územie obce je vymedzené jeho katastrálnymi hranicami.

Vzťahy vymedzeného územia k vyššej územnej jednotke vyplývajú z polohy územia aj vzhľadom ku Vranovu nad Topľou a jeho príslušným územiám. Sú to zreteľné obojsmerné vzťahy medzi vyššou a nižšou územnou jednotkou a to v komunikačných väzbách ako aj územnotechnických faktoroch a sociálnoekonomickej sfére a v neposlednom rade aj v krajinnoeekologických záujmoch oboch území. Katastrálne územie obce susedí s katastrálnymi územiami obcí Majerovce, Hencovce, Benkovce a Továrne. Do okresného mesta Vranov nad Topľou je to z obce 8,8 km.

Tabuľka 1 Základné informácie o obci

Okres	Vranov nad Topľou
Kraj	Prešovský
Prvá písomná zmienka	1323
Rozloha (m²)	10 133 648
Počet obyvateľov (k 31.12.2021)	1 477
Hustota zaľudnenia (obyv./km²)	146,7
Web obce	www.sedliska.sk

Zdroj: vlastné spracovanie

Zastavané územie sa sústreďuje popri ceste I. triedy 15, ktorá prechádza v smere severozápad – juhovýchod naprieč katastrálnym územím obce.

Plochu katastrálneho územia môžeme rozdeliť na poľnohospodársku pôdu a pôdu nepoľnohospodársku. Poľnohospodárska pôda spolu predstavuje 4 770 190 m² (do poľnohospodárskej pôdy zaraďujeme ornú pôdu 3 382 406 m², záhrady 249 070 m², ovocné sady 231 814 m², a trvalý trávny porast 906 900 m²). Nepoľnohospodárska pôda predstavuje 5 363 458 m² (do nepoľnohospodárskej pôdy zaraďujeme lesné pozemky 4 300 496 m², vodné plochy 263 008 m², zastavanú plochu a nádvoria 490 007 m², a ostatnú plochu 309 947 m²).

Pre obec nie je typický výskyt prírodných katastrof, nevyskytujú sa tu zosuvy pôdy, je tu dobrá kvalita ovzdušia. Obec sa nenachádza v žiadnej z oblastí, ktoré majú v rámci Slovenska zvýšenú seizmickú aktivitu.

Územný plán obce

Obec Sedliská má spracovaný a schválený územný plán.

Hospodárska oblasť

Hospodárstvo v území

Poľnohospodárstvo a priemysel

Obec leží v poľnohospodárskej oblasti v nadmorskej výške (v strede obce) 135 m n.m. a v chotári 125 -238 m n.m. Poľnohospodárska pôda tvorí 47,07 % katastrálneho územia obce.

Poľnohospodárska pôda je v súčasnosti obhospodarovaná Poľnohospodárskym družstvom Vranov – Hencovská.

V zmenených spoločenských podmienkach sa súkromnému podnikaniu venuje podstatne viac občanov a väčšina pracujúcich v odvetví poľnohospodárstva pracuje ako samostatne hospodáriaci roľníci.

V obci sa nenachádza žiadna priemyselná prevádzka.

Medzi najväčšie podnikateľské subjekty v obci patria:

Agromix s.r.o., výrobo-obchodná spoločnosť

Reštaurácia Čičva, ktorá sa nachádza v miestnej časti Podčičva a ponúka sortiment hotových jedál, možnosť usporadúvania firemných večierkov, vianočných, novoročných a narodeninových recepcií v ďalšej ponuke je rozvoz jedál pre firmy a obyvateľov obce a v letnom období je v prevádzke aj penzión s 5 izbami. Činnosť tejto prevádzky bola do značnej miery ovplyvnená aj pandemickou situáciou v súvislosti s (COVID -19).

Vladimír Kolečava – INKO, výroba a montáž nábytku, kuchýň na mieru a montáž vstavaných elektrospotrebičov

Potraviny Štecová – Podčičva

Potraviny COOP JEDNOTA

Potraviny Kontura – Sedliská

Alinafi Abduraimu – Fontána zmrzlina

Lesné hospodárstvo

V katastrálnom území tvorí nepoľnohospodárska pôda 5,36 km² v rámci ktorej sú zaradené lesy, ktoré zaberajú 4,30 km² o tieto lesy sa stará Pozemkové spoločenstvo urbariát Sedliská. Prevažujú tu listnaté lesné spoločenstva východokarpatskej oblasti a miešané lesy.

Z hľadiska priemyselnej výroby sa v obci nenachádza prevádzka, ktorá zamestnávala väčšie množstvo obyvateľov obce. V obci sú prevádzky ,ktoré sú zamerané hlavne na poľnohospodárstvo (predajne hnojív resp. predajne záhradkárskych potrieb prípadne poľnohospodárskych produktov.

Cestovný ruch

Územie obce patrí do krajinného celku Bukovské vrchy, ktoré sa nachádzajú vo východnej časti katastra obce. Na sever od obce sa nachádza Laborecká vrchovina a na juhu Beskydské predhorie. Cestovný ruch v danej lokalite je významným a nepopierateľným faktorom ekonomického rozvoje nie len obce, ktoré sa tu nachádzajú ale aj pre celý región. Územie ponúka atraktívne prírodné prostredie vhodné pre letnú i zimnú a cykloturistiku a zimné športy. V katastri obce sa nenachádza žiadne ubytovacie zariadenie ale v blízkom okolí je možné ubytovanie v penziónoch, apartmánach a hoteloch rôznej cenovej kategórie. RetroDym penzión sa nachádza 4,5 km od obce, Apartmán v úplnom centre okresného mesta Vranov nad Topľou vo vzdialenosti 5,8 km taktiež sa tam nachádza Hotel Patriot 6,6 km od obce. V blízkosti obce sa nachádza aj vodná nádrž Domaša, ktorá je využívaná hlavne v letných mesiacoch pre rekreantov obľubujúcich hlavne vodné športy a rybolov. Vodná nádrž Domaša – Dobrá sa nachádza 12,1 km od obce. **Priamo cez obec nevedie žiadna turistická trasa. Z obce je však dobrá dostupnosť do miest, ktoré ponúkajú bohatú škálu možnosti využitia voľného času.** Priamo v obci sa nachádza Hrad Čičva, ďalší hrad Brekov je od obce vzdialený 11,1 km. Atraktívna socha dobrého vojaka Čvejka sa nachádza v 18,8 km vzdialenom meste Humenné. V Humennom sídli v kaštieli Vihorlatské múzeum, ktoré prešlo kompletnou rekonštrukciou a v jeho blízkosti sa nachádza aj prírodný amfiteáter a letné kúpalisko a Vihorlatská hviezdáreň. V 58 km vzdialených Medzilaborciach sa nachádza múzeum Andyho Warchola so stálou expozíciou jeho tvorby. Cesta z obce do Medzilaboriec vedie po okraji Národného parku Poloniny. Ďalšou možnou zastávkou je Astronomické observatórium ktoré sa nachádza na Kolonickom sedle.

V obci sú štyri pamiatky zapísané v štátnom zozname pamiatok. Jedná je architektonická (hrad) a tri sú umelecko-historické. Ruiny gotického hradu Čičva tvoria dominantu obce. Najstaršie jadro hradu predstavuje polygonálne obohnaná stredoveká časť, zaseknutá valenými klenbami, ktorá je zosilnená obranou vežou. Pod touto vežou je druhý obranný priestor s valcovitou vežou nad priekopou a s druhou vežou v čelnom úzkom fronte. Nad zrazom stojí renesančná bašta s oblým zakončením. Správcom tejto pamiatky je Obecný úrad Sedliská.

Na pravom brehu rieky Ondava, pri moste smerom na Továrne, stojí neskoro baroková polychrómová plastika na kamennom podstavci. Postava s rozviatym rúchom má na nepôvodnom krku malú hlavičku v birete. Svätec drží v jednej ruke kríž, v druhej palmovú mučenícku ratolesť. Okolo plastiky je ohrádka. Plastika predstavuje sv. Jána Nepomuckého, svätca, ktorý sa stal obeťou svojej povinnosti nevyzradiť svedné tajomstvo. Bol mučený a jeho telo hodili do rieky, preto sa plastiky tohto svätca často umiestňovali v blízkosti vodných tokov. Správcom pamiatky je rímsko-katolícky farský úrad v Sedliskách.

Za ďalšiu pamiatku možno považovať celý hradný vrch ako archeologickú lokalitu mimoriadneho nadregionálneho významu.

V obci sa nachádza obecné múzeum „**Valalská Chiža**“, kde sa nachádza stála expozícia, ktorá mapuje život našich predkov v tomto regióne, spôsob ich života a hlavne sú tu umiestnené kroje typické pre túto hornozemplínsku obec. V minulosti mala obec bohato rozvinutú ľudovú kultúru, žiaľ dnes zachovanú už len v skromných reliktoch. V súčasnom období však nie len v tejto obci ale dá sa povedať v celom regióne hlavne mladí ľudia sa začínajú opäť zaujímať o kultúru svojich predkov čo dáva veľkú nádej na zachovanie kultúry tohto regiónu pre budúce generácie.

Jednou z obyčají, ktoré sa zachovali dodnes je stávanie májov. V noci pred prvým májom sa dávajú stužkami ozdobené briezky na brány a ploty slobodných dievčat, ako výraz sympatie.

V roku 2021 podstúpila Hrobka rodiny Barkóczyovcov, ktorá sa nachádza pod hradom Čičva obnovu. Vďaka skultivovaniu jej okolia je tiež možné jednu z národných kultúrnych pamiatok nachádzajúcich sa na hradnom kopci vidieť už zďaleka. Raritou hroby je to, že „v hrobke nebol nikto pochovaný a podľa dostupných informácií slúžila na usporadúvanie tanečných zábav“.

Medzi **lokalizačné predpoklady** rozvoja CR patria aj kultúrno-spoločenské a športové podujatia. Počas roka sa ich v blízkom okolí obce koná pomerne veľké množstvo (najmä samotné mesto Vranov nad Topľou, ale aj blízke Humenné a pod.). **Lokalizačné predpoklady cestovného ruchu (prírodné aj umelo vytvorené) sú v okolitom regióne na solídnej úrovni.**

Okrem lokalizačných predpokladov hrajú veľmi dôležitú úlohu v rámci rozvoja regiónu aj realizačné predpoklady cestovného ruchu, medzi ktoré patrí doprava a materiálno-technická základňa (stravovacie, ubytovacie a športovo-technické zariadenia, zariadenia služieb a obchodu a špeciálne zariadenia). **Dopravná infraštruktúra je v okolitom regióne na pomerne dobrej úrovni.** V posledných rokoch prebehla rekonštrukcia mnohých ciest, mostov a chodníkov, čo zabezpečilo zvýšenú kvalitu cestných komunikácií v regióne.

Slabou stránkou sú však lokalizačné a realizačné predpoklady rozvoja cestovného ruchu priamo v obci, teda také, ktoré by dokázali pritiahnúť turistov. Veľmi negatívnym javom z pohľadu realizačných predpokladov rozvoja CR je aj skutočnosť, že v obci sa nenachádzajú žiadne komerčné ubytovacie zariadenia.

Zamestnanosť obyvateľstva, dochádzka za prácou

Počet obyvateľov podľa súčasnej ekonomickej aktivity v obci na základe sčítania obyvateľov, domov a bytov k 1.1.2021. Obec Sedliská mala k 1.1.2021 1477 obyvateľov z tohto počtu bolo 448 pracujúcich (okrem dôchodcov) čo predstavuje 30,33 percenta, 68 obyvateľov boli pracujúci dôchodcovia (4,6 %), 3 osoby boli na materskej dovolenke (0,2%) a 9 osôb na rodičovskej dovolenke rodičovskej dovolenke (0,61 %). Nezamestnaných obyvateľov obce bolo 112 čo predstavuje 7,58 percenta, žiakov na strednej a študentov na vysokej škole je 41 respektíve 30 čo činí 4,81 percent obyvateľov obce. Osôb v domácnosti je 144 (9,75%) a dôchodcov je 278 (18,82%), žiakov základnej školy je 162 (10,97%) a detí do začatia povinnej školskej dochádzky je 164 (11,1%), iné sú 3 osoby nezistené 15 osoby čo činí 1,02 percenta.

Ekonomická aktivita v obci bola najvýraznejšie orientovaná do odvetvia priemyslu, na druhej strane takmer 70% obyvateľov zamestnaných v tomto odvetví odchádzala za zamestnaním mimo obce (najmä do Vranova nad Topľou ale aj do iných regiónov). Na základe údajov ÚPSVaR bola miera nezamestnanosti v okresoch Slovenska v našom prípade sa jedná o okres Vranov nad Topľou a susediace okresy Humenné a Stropkov nasledovná.

K 31.12. 2009 bola v okrese Vranov nad Topľou evidovaná miera nezamestnanosti na úrovni 20,01 a viac percenta v okrese Humenné 16,01 až 20,00 percenta tieto isté hodnoty v evidovanej miere nezamestnanosti boli aj v okrese Stropkov.

V roku 2019 k 31.12. bola v okrese Vranov nad Topľou evidovaná miera nezamestnanosti na úrovni 12,01 až 16,00 percenta. V okrese Humenné bola evidovaná miera nezamestnanosti 4,1 až 8,00 percenta a v okrese Stropkov 8,01 až 12,00 percenta. Okres Vranov nad Topľou patrí medzi najmenej rozvinuté okresy v rámci Slovenskej republiky. Na základe vyššie uvedených údajov môžeme konštatovať, že miera nezamestnanosti v tomto regióne za roky 2009 až 2019 mala výrazne klesajúcu tendenciu príčinou čoho bolo vytváranie pracovných miest v obci a regióne ale aj odchod mladých ľudí za lepšími pracovnými podmienkami resp. za lukratívnejším zamestnaním do iných regiónov a to nie len Slovenska ale aj v zahraničí.

Tabuľka 2 Počet obyvateľov podľa odvetvia ekonomickej činnosti k 01.01.2021

Odvetvie ekonomickej činnosti	Počet	Percenta (%)
Poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov	12	2,27
Ťažba a dobývanie	2	0,38
Priemyselná výroba	79	14,96
Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu	2	0,38
Dodávka vody, čistenie a odvod odpadových vôd, odpady a služby odstraňovania odpadov	1	0,19
Stavebníctvo	49	9,28
Veľkoobchod a maloobchod, oprava motorových vozidiel a motocyklov	59	11,17
Doprava a skladovanie	31	5,87
Ubytovanie a stravovacie služby	11	2,08
Informácie a komunikácia	8	1,52
Finančné a poisťovacie činnosti	5	0,95
Činnosti v oblasti nehnuteľností	2	0,38
Odborné, vedecké a technické činnosti	13	2,46
Administratívne a podporné služby	13	2,46
Verejná správa a obrana, povinné sociálne zabezpečenie	36	6,82
Vzdelávanie	22	4,17
Zdravotníctvo a sociálna pomoc	36	6,82
Umenie, zábava a rekreácia	3	0,57
Ostatné činnosti	10	1,89
Činnosti domácností ako zamestnávateľov	0	0
Činnosti extrateritoriálnych organizácií a združení	1	0,19
Nezistené	133	25,19

Zdroj: <https://www.scitanie.sk/byty/zakladne-vysledky/pocet-bytov-podla-typu-domu/OB/SK041D529141/OB>

Tabuľka 3 Počet obyvateľov podľa zamestnania v obci k 01.01.2021

Zamestnanie	Počet	Percenta (%)
Príslušníci ozbrojených síl	9	2,12
Zákonodarcovia, riadiaci pracovníci	19	4,47
Špecialisti	75	17,65
Technici a odborní pracovníci	50	11,76
Administratívni pracovníci, úradníci	35	8,24
Pracovníci v službách a obchode	63	14,82
Kvalifikovaní pracovníci v poľnohospodárstve, lesníctve a rybárstve	2	0,47
Kvalifikovaní robotníci a remeselníci	48	11,29
Operátori a montéri strojov a zariadení	62	14,59
Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci	13	3,06
Nezistené	49	11,53

Zdroj: <https://www.scitanie.sk/byty/zakladne-vysledky/pocet-bytov-podla-typu-domu/OB/SK041D529141/OB>

Dochádzku za prácou hrá v otázke zamestnanosti obyvateľstva obce významnú úlohu. Medzi ekonomicky aktívne osoby sa však počítajú aj osoby, ktoré aktuálne nepracujú (nezamestnaní a osoby na materskej dovolenke). V obci je aj v súčasnosti len minimum prevádzok, ktoré by v lokálnej ekonomike generovali pracovné miesta pre miestnych obyvateľov (v podstate ide len o obecný úrad, základnú školu, materskú školu a poštu).

Počet živnostníkov na 1 000 obyvateľov sa v Slovenskej republike pohybuje okolo úrovne 56, v Žilinskom kraji 72 (najviac medzi kraji), v Košickom kraji 37 (najmenej medzi kraji). V rámci okresov Slovenska sa hodnota tohto ukazovateľa pohybuje v rozmedzí od 31 živnostníkov na 1 000 obyvateľov v okresoch Rimavská Sobota a Košice-okolie (najmenej medzi okresmi) po 123 živnostníkov na 1 000 obyvateľov v okrese Námestovo (najviac medzi okresmi).

V roku 2021 pracovali obyvatelia obce najmä vo Vranove nad Topľou. Najmä mesto Vranov nad Topľou predstavuje významné regionálne stredisko zamestnanosti (s pomerne dobrou dochádzkovou vzdialenosťou z obce). Najdôležitejším miestom dochádzky za prácou je pre obyvateľov obce mesto Vranov nad Topľou a Humenné. Ďalšími významnými centrami dochádzky, do ktorých odchádzali obyvatelia obce za prácou je krajské mesto Prešov.

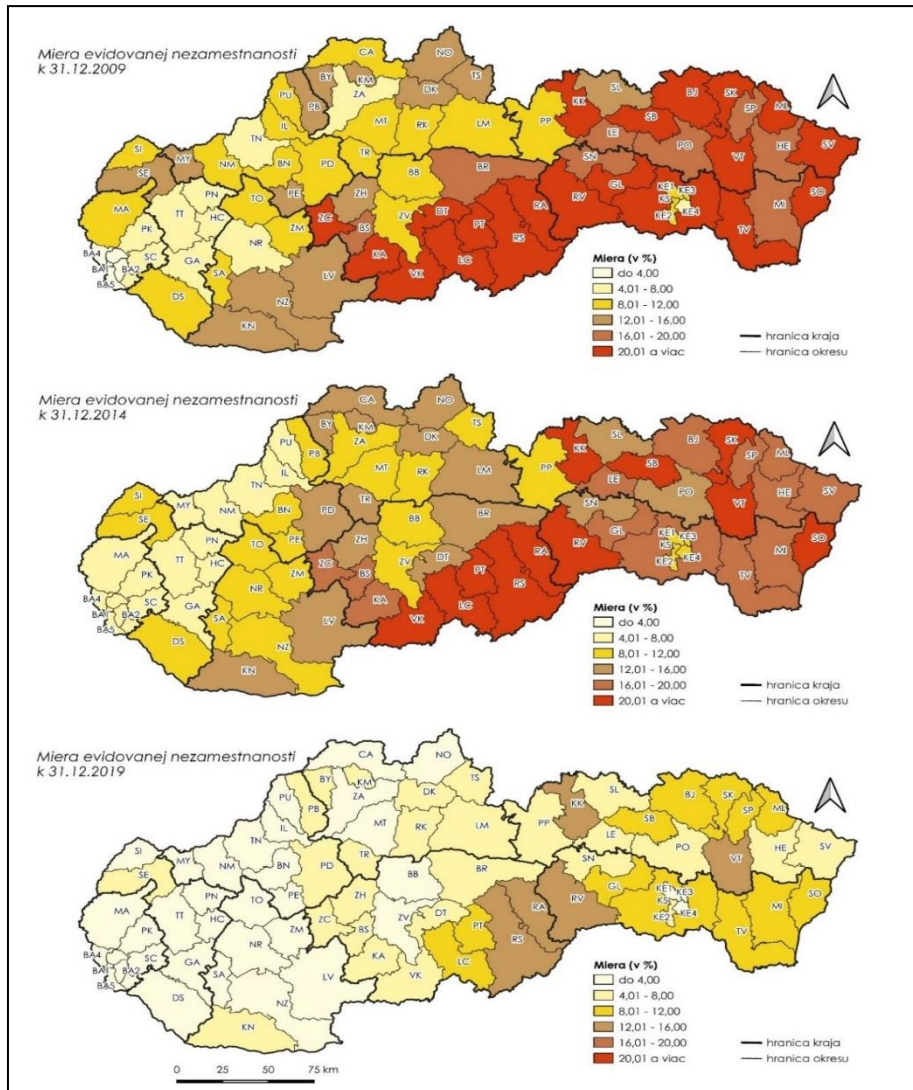
Žiadne novšie štatistické údaje ohľadom dochádzky do zamestnania k dispozícii nie sú. V tomto ohľade je preto nutné spoľahnúť sa na neoficiálne informácie, ktoré majú najmä starosta obce a zamestnanci obecného úradu.

Nezamestnanosť

Pre porovnanie uvádzame mieru nezamestnanosti vo všetkých okresoch Slovenska v roku 2009, 2014 a 2019. Za okres Vranov nad Topľou a s ním susediace okresy sme popis komentovali vo vyššie uvedenom texte. V roku 2019 bola miera nezamestnanosti v Prešovskom kraji bola na úrovni 10,0 % a v Slovenskej republike 6,0 %.

Vývoj miery nezamestnanosti v obci za ostatných 10 rokov v podstate len kopíroval vývoj z hľadiska trendov rastu/poklesu) v celej Slovenskej republike.

Mapa 1 Miera nezamestnanosti v okresoch Slovenska v roku 2009, 2014 a 2019

Zdroj: ÚPSVaR

Tabuľka 4 Počet obyvateľov podľa súčasnej ekonomickej aktivity v obci Sedliská k 01.01 2021

	Počet	Percento
Pracujúci (okrem dôchodcov)	448	30,33
Pracujúci dôchodca	68	4,6
Osoba na materskej dovolenke	3	0,2
Osoba na rodičovskej dovolenke	9	0,61
Nezamestnaný	112	7,58
Žiak strednej školy	41	2,78
Študent vysokej školy	30	2,03
Osoba v domácnosti	144	9,75
Dôchodca	278	18,82
Príjemca kapitálových príjmov	0	0
Žiak základnej školy	162	10,97
Dieťa do začatia povinnej dochádzky	164	11,1
Iná	3	0,2
Nezistené	15	1,02

Zdroj: <https://www.scitanie.sk/byty/zakladne-vysledky/pocet-bytov-podla-typu-domu/OB/SK041D529141/OB>

Dopravná infraštruktúra

Napojenie obce na dopravnú infraštruktúru

Z aspektu napojenia obce na nadradenú cestnú infraštruktúru (medzinárodné rýchlostné cestné komunikácie) ma obec Sedliská menej výhodnú polohu.

Obec leží na ceste I. triedy č. 75, ktorá vedie v smere Vranov nad Topľou – Stropkov -Svidník – štátna hranica s Poľskom na túto cestu sa pod hradným vrchom Čičva napája cesta II/558 v smere od Humenného. Medzi obcami Sedliská a Tovarné sa cesta II/558 križuje s cestou II/554 v smere Ondavské Matiašovce – Kladzany – Nižný Hrabovec a ta sa v obci Nižný Hrabovec napája na cestu I/74 v smere Strážske – Vranov nad Topľou. Vďaka cestám I. a II. triedy sa obyvatelia riešeného územia môže pohodlne dostať až na diaľničnú sieť, ktorá v smere na Michalovce začína pred Košicami a smerom na Prešov sa diaľničná sieť začína v Prešove a odtiaľ sa dá po diaľnici D 1 dostať v smere cez Poprad – Ružomberok – Žilinu resp. Banskú Bystricu do Bratislavy.

Celková dĺžka cestnej siete v katastri obce je 6 800 m.

Miestne komunikácie – cesty a je potrebné rekonštruovať. V prípade výzvy z Operačných programov v rámci ktorých bude možné previesť rekonštrukciu miestnych komunikácií je obec pripravená spracovať projektovú dokumentáciu a podať Žiadosť o poskytnutie finančného príspevku.

V prípade vysporiadanie pozemkov ma obec záujem vyhotoviť projektovú dokumentáciu aj na výstavbu chodníkov popri miestnych komunikáciách čím by sa vo výraznej miere zvýšila bezpečnosť cestnej dopravy hlavne v miestach kde sa nachádza základná a materská škola.

V obci sa nachádzajú štyri autobusové zastávky. Autobusové zastávky sa nachádzajú pri domoch s súpisnými číslami 85 (pri Obecnom úrade) OU, pri dome č.12 (smer na Vyšný Kazimír), pri dome číslo 213 a v Podčičve pri dome číslo 196 v smere na Továrne . Všetky zastávky sú vo vyhovujúcom technickom stave no v rámci možnosti by tieto zastávky bolo potrebné doplniť o prvky drobnej architektúry a to hlavne o lavičky, nádoby na odpad a výsadbu okrasných kríkov a zelene. Z oboch zastávok odchádza počas pracovného dňa v čase cca medzi 4:30 (prvý spoj) a 23:00 (posledný spoj) dokopy 10 autobusových spojov, ktoré sú časovo rozložené rovnomerne počas dňa. **Tieto autobusové spoje zabezpečujú priame spojenie pre obyvateľov a návštevníkov obce s mestami Vranov nad Topľou v jednom smere a mestami Svidník a Humenné v druhom smere (<https://cp.hnonline.sk>).**

Horšie napojenie (oproti napojeniu na diaľnicu) **má obec na medzinárodné rýchlostné železničné komunikácie** (z hľadiska vzdialenosti a času potrebného na prepravu k rýchlostnej železnici). Hlavná železničná trať Slovenska je dostupná v 8,5 km vzdialenom Vranove nad Topľou a odtiaľ smerom na Prešov sa dá dostať do 70 km vzdialenom Kysaku odkiaľ sa dá prestúpiť na národnú a medzinárodnú rýchlikovú dopravu v smere na Košice resp. Žilinu a Bratislavu prípadne Prahu.

Najbližšie letisko (medzinárodne) sa nachádza v 72 km vzdialených Košiciach a ďalšie letisko sa nachádza v meste Poprad, ktoré je od obce vzdialené 142 km. Z oboch letísk je spojenie medzi domácimi aj zahraničnými letiskami po celom svete. Obyvatelia tieto letiska využívajú hlavne v letnej sezóne na charterové lety do dovolenkových destinácií prípadne počas celej sezóny veľa hlavne mladých ľudí cestuje za prácou.

Pešia a cyklistická doprava

Budovanie peších a cyklistických chodníkov je v súčasnom plánovacom období je jednou z priorit, ktoré sú podporované štátom a rôznymi verejnými inštitúciami. Takým príkladom je cyklistická sieť EUROVELO (ide o cyklistickú sieť v Európskej únii; východným Slovenskom prechádza jej časť EUROVELO 11, a to cez Košice, Prešov a Starú Ľubovňu – na sever v smere na Krakow a Pobaltie a na juh v smere na Balkán). Za ďalšiu významnú cyklistickú sieť možno považovať „Kostrovú sieť cyklistických trás v Prešovskom samosprávnom kraji“, ktorej budovanie podporuje práve PSK (celá trasa EUROVELO 11 je zároveň súčasťou Kostrovej siete PSK). Tieto dve najvýznamnejšie regionálne cyklistické siete sú na lokálnej úrovni dopĺňané rôznymi kratšími, lokálnymi cyklistickými sieťami.

Obcou v súčasnosti neprechádza žiadna cyklistická trasa ale je v záujme obce aby došlo k vybudovaniu cyklistických trás s ich napojením na už existujúce cyklistické a turistické chodníky.

Obec nemá vybudované chodníky ale zámerom obce je ich vybudovať hlavne pri miestnych komunikáciách. Ich vybudovanie by v značnej miere zvýšilo bezpečnosť obyvateľov a návštevníkov obce.

Technická infraštruktúra

Vodovod a kanalizácia

Obec má vybudovaný verejný vodovod a v súčasnom období je naň pripojených asi 95 % obyvateľov obce. Správcom vodovodných sietí je VVS a.s. Zámerom obce je rozšíriť vodovodnú rozvodnú sieť tak aby došlo k napojeniu všetkých domácností v obci. Zdrojom vody sú aj súkromné studne, ktoré sa nachádzajú na súkromných pozemkoch.

Rozvody na odvádzanie a zneškodňovanie odpadových vôd pokrývajú zhruba 70 % zastavaného územia obce a napojených je viac ako 65 % domácností. Zámerom obce je vybudovať sieť kanalizácie v celom zastavanom území tak aby bolo možné napojenie sa všetkých domácností na rozvody kanalizačnej siete. V súčasnom období je ešte 35 % domácností, ktoré využívajú žumpy. V obci sa nenachádza žiadna domácnosť, ktorá by prevádzkovala domovú čističku odpadových vôd.

V obci sa nachádza ČOV, ktorej správcom je tak ako kanalizačnej siete VVS a.s.

Dažďové vody z intravilánu obce sú z časti odvádzané v priekopách nachádzajúcich sa popri ceste prípadne dažďová voda voľne samospádom steká do potoka, ktorý prechádza stredom obce.

Dobudovanie kompletnej vodovodnej a kanalizačnej siete je potrebné z hľadiska ďalšieho rozvoja obce a ich vybudovaním sa zvýši konkurencie schopnosť daného územia a vytvoria sa predpoklady pre vyšší štandard životnej úrovne obyvateľov žijúcich v riešenom území.

V najbližších rokoch by bolo potrebné zamerať sa v investíciách na vybudovanie kanalizácie pre splaškovú vodu a výstavbu vodovodnej siete v obci, pričom je možné na financovanie využiť zdroje z EÚ.

Elektrická energia a plyn

Obec je na elektrickú sieť napojená VN 254 – 22 kV. Vedenie elektrickej energie VN prechádza prevažne okrajom obce a zásobuje distribučné trafostanice 22/0,4 kV. V obci sa nachádzajú štyri trafostanice, ktorých kapacita je postačujúca pre potreby obyvateľov obce ako aj pre podnikateľské subjekty, ktoré majú svoje prevádzky v obci. Domové prípojky sú realizované väčšinou závesným prípadne zemným káblom. Na rozvod elektrickej energie je napojených 100 % domácností.

Obec je splynofikovaná STL rozvodmi plynu. Hlavný zásobovací rád tvorí potrubie DN 100 vychádzajúce z RS 1200 po miestnu komunikáciu kde sa rozdeľuje smerom na horný a dolný koniec obce. Zvyšok tvoria odbočky a okruhy vedené k jednotlivým skupinám domov a k miestam existujúcej zástavby. Rozvodná sieť je strednotlaková s prevádzkovým tlakom 0,3 MPa. Viaceré vedľajšie rozvody sú nízkotlakové na spoločný uličný tlakový regulátor plynu. Plyn sa v domácnostiach využíva na varenie, vykurovanie a ohrev vody. Nakoľko 100 % domácností je napojených na rozvody plynu predpokladáme ďalšie trasovanie týchto rozvodov len pri novej IBV v obci

Verejnú osvetlenie. V obci je inštalovaných 186 lúčiek verejného osvetlenia, ktoré sú v prevádzke na základe tzv. „inteligentného svietenia“ od roku 2023, ktoré reaguje na dané svetelné podmienky. Sieť osvetlenia pokrýva celú obec a v najbližšom období nepredpokladáme nijakú výraznejšiu rekonštrukciu verejného osvetlenia. V prípade vhodných výziev by obec pristúpila k výmene súčasných svietiacich telies za nové, ktoré budú úspornejšie a šetrnejšie k životnému prostrediu.

Kamerový systém v obci sa skladá z 25 kamier, ktoré slúžia na zvýšenie bezpečnosti obyvateľov a návštevníkov obce. Aj keď v obci nedochádza ku krádežiam alebo poškodzovaniu súkromného a obecného majetku inštalácia kamerového systému má výrazný vplyv na bezpečnosť obyvateľov a na ochranu majetku ako súkromného tak obecného.

Telekomunikácie

Z hľadiska telekomunikácií je obec pokrytá telekomunikačnou sieťou od všetkých poskytovateľov verejných telekomunikačných služieb. Kvalita signálu je na dobrej úrovni, žiadne problémy s kvalitou signálu nie sú. V obci je pre obyvateľov dostupný internet. Na komunikáciu s obyvateľmi je vybudovaný káblový obecný rozhlas, ktorým samospráva zabezpečuje informovanie obyvateľov v prípade potreby. Z hľadiska telekomunikačnej siete patrí obec do UTO Vranov nad Topľou.

Sociálna oblasť

Demografická charakteristika

Počet obyvateľov a pohyb obyvateľstva

Počet obyvateľov obce má od roku 2014 má až na roky 2017 a 2018 stúpajúcu tendenciu dôvodom tejto pozitívnej demografickej krivky je vytvorenie vhodných podmienok pre hlavne mladých obyvateľov obce aj keď je badateľný odliv hlavne mladých obyvateľov obce za štúdiom respektíve za prácou mimo regiónu s celými rodinami. Aj napriek týmto skutočnostiam v obci ostáva dostatok mladých ľudí, ktorí sa po ukončení štúdia opäť vracajú do obce a majú záujem v obci žiť. Výhodou obce je aj jej dobrá poloha, blízkosť väčších miest v okolí obce a dobre spojenie v prípade potreby dochádzať za prácou.

Tabuľka 5 Prehľad stavu trvalo bývajúceho obyvateľstva

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Muži	697	705	715	706	710	716	725	742
Ženy	683	707	728	716	722	731	737	754
Spolu	1380	1412	1443	1422	1432	1447	1462	1496
% žien	49,5	50,1	50,5	50,4	50,4	50,5	50,4	50,4

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube, vlastné spracovanie

Predpokladom pre zastavenie odlivu mladých obyvateľov z obce a regiónu spočíva vo vytvorení a zabezpečení vhodných podmienok pre kvalitu života hlavne mladých rodín a obyvateľov, ktorí plánujú v obci ostať trvalo bývať, založiť rodinu a vybudovať resp. tu trvalo ostať žiť.

Pomer mužov a žien sa v ostatných takmer 20 rokoch menil len mierne. Po celú dobu sa pomer oboch pohlaví pohyboval tesne okolo úrovne 50 %. Čo kopíruje pomer pohlavia v celoštátnom meradle.

Tabuľka 6 Celkový prírastok obyvateľstva

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Celkový prírastok obyvateľstva (osoba)							
Sedliská	32	31	-21	10	15	15	19

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube, vlastné spracovanie

Prírodný prírastok obyvateľstva za roky 2015 až 2021 je v kladných hodnotách a presné vyjadrenie hodnôt na základe štatistických výsledkov uvádzame v tabuľku č.4 Prírodný prírastok obyvateľstva.

Tabuľka 7 Prirodzený prírastok obyvateľstva

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Prirodzený prírastok obyvateľstva (osoba)							
Sedliská	7	16	9	5	8	11	5

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube, vlastné spracovanie

Tabuľka 8 Migračné saldo

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Prisťahovaní na trvalý pobyt (osoba)							
Sedliská	45	33	9	25	32	33	28
Vystáňovaní z trvalého pobytu (osoba)							
Sedliská	20	18	39	20	25	29	14
Migračné saldo	25	15	-30	5	7	4	14

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube, vlastné spracovanie

Na základe údajov v tabuľke Migračné saldo môžeme konštatovať, že až na rok 2017 boli všetky roky pre obec priaznivú čo znamená, že viac osôb sa do obce prisťahovalo ako odsťahovalo. Táto skutočnosť poukazuje na vytváranie vhodných podmienok pre obyvateľov žijúcich v obci.

Tabuľka 9 Živonarodení a zomretí

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Živonarodení a zomretí							
Sedliská - živonarodení	22	29	22	21	16	23	24
Sedliská - zomretí	15	13	13	16	8	12	19

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube, vlastné spracovanie

Dôvodom stúpajúceho počtu obyvateľov obce je kladná bilancia prirodzeného prírastku. Táto bilancia je výsledkom kombinácie hodnôt natality a hodnôt mortality, ktoré obec vykazuje. Čo znamená, že ročne menej ľudí v obci umrie ako sa narodí. Aj preto je potrebné vytvárať podmienky pre kvalitný život tu žijúcich obyvateľov vo forme nových pracovných príležitostí, ktoré majú vplyv na celkovú kvalitu života.

Konfesionálna a národnostná štruktúra

V konfesionálnej štruktúre obyvateľstva výrazne dominuje Rímskokatolícke vierovyznanie s 57,28 % obyvateľov (846) a gréckokatolícke vierovyznanie s 34,94 % obyvateľov (516). Nepatrné zastúpenie majú aj príslušníci Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania s 0,74 % obyvateľov obce (11). Bez náboženského vyznania 4,54 % t.j. 67 obyvateľov a pravoslávnej cirkvi 0,41 % čo predstavuje 6 obyvateľov obce.

V obci sa nachádzajú tri kostoly dva rímskokatolícke z toho je jeden kultúrna pamiatka a jeden gréckokatolícky.

Farský úrad pre Rímskokatolícku cirkev ako ja pre Gréckokatolícku cirkev sa nachádzajú priamo v obci.

Tabuľka 10 Trvalo bývajúceho obyvateľstvo podľa pohlavia a náboženského vyznania

	Muži	Ženy	SODB 2011	Muži	Ženy	SODB 2021
Rímskokatolícka cirkev	423	429	852			846
Gréckokatolícka cirkev	199	175	374			516
Pravoslávna cirkev	3	5	8			6
Reformovaná kresťanská cirkev	1	1	2			1
Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia v Slovenskej republike	2	5	7			2
Evanjelická cirkev augsburského vyznania na Slovensku	4	0	4			11
Kresťanské zbory na Slovensku			0			1
Ostatné a nepresne určené	0	1	1			1
Ad hoc hnutia			0			3
Bez vyznania	6	1	7			67
Nezistené	25	27	52			23
Spolu	663	644	1307			1477

Zdroj: <https://www.scitanie.sk/>

Na základe vyššie uvedených údajov môžeme konštatovať, že pri poslednom sčítaní obyvateľstva (rok 2021) a predposledného sčítania obyvateľstva (rok 2011) sa v obci znížil počet obyvateľov s rímskokatolíckym vierovyznaním a zvýšil počet obyvateľov s gréckokatolíckym vierovyznaním. Taktiež stúpol počet obyvateľov evanjelickej cirkvi augsburského vyznania a počet obyvateľov bez vierovyznania.

Počet obyvateľov podľa pohlavia a náboženského vyznania sa nedá zistiť nakoľko štatistické údaje nám túto možnosť v rámci Sčítania realizovaného v roku 2021 neposkytujú.

Tabuľka 11 Bývajúce obyvateľstvo podľa pohlavia a materinského jazyka

	Muži	Ženy	SODB 2011	Muži	Ženy	SODB 2021
Slovenský	603	581	1184			1369
Maďarský	1	0	1			0
Rusínsky	0	3	3			0
Rómsky	32	28	60			73
Anglický						3
Poľský	0	3	3			3
Ukrajinský	0	2	2			1
Český	0	1	1			1
Arabský	0	0	0			1
Rumunský	0	0	0			1
Slovenský posunkový jazyk	0	0	0			1
Iný	2	1	3			
Nezistený	25	25	50			24
Spolu	663	644	1307			1477

Zdroj: <http://sodb.infostat.sk/sodb/index.htm>; <http://census2011.statistics.sk/tabulky.html>

Na základe sčítania obyvateľstva v roku 2021 môžeme konštatovať, že v obci žije 1 369 obyvateľov s materinským jazykom slovenským čo tvorí 92,69 %. Rómsky jazyk ako svoj materinský má 73 obyvateľov čo činí 4,94 % z celkového počtu obyvateľov obce. Anglický a poľský materinský jazyk má spolu 6 obyvateľov obce a po jednom obyvateľovi svoj materinský jazyk ukrajinský, český, arabský, rumunský a posunkovú reč. U 24 obyvateľov sa materinský jazyk nepodarilo zistiť.

Bývajúce obyvateľstvo podľa pohlavia a materinského jazyka sa nám nepodarilo zistiť nakoľko v štatistických údajoch sa hodnota podľa pohlavia neuvádza.

Tabuľka 12 Bývajúce obyvateľstvo podľa pohlavia a národnosti

	Muži	Ženy	SODB 2011	Muži	Ženy	SODB 2021
Slovenská	621	592	1 213			1 436
Rómska	15	15	30			11
Rusínska	1	2	3			1
Ukrajinská	0	3	3			1
Poľska	0	3	3			3
Česká	0	1	1			1
Ruská						1
Albánska						1
iná	1	1	2			1
Nezistená	25	27	52			21
Spolu	663	644	1 307			1 477

Zdroj: <http://sodb.infostat.sk/sodb/index.htm>; <http://census2011.statistics.sk/tabulky.html>

Hodnoty o tomto ukazovateli sú dostupné zo Sčítania obyvateľov domov a bytov v roku 2011 a Aktuálnejšie údaje o tejto štruktúre obyvateľstva sú dostupne už aj po sčítaní v roku 2021 no na rozdiel od predchádzajúcich sčítaní je počet obyvateľov podľa národnosti uverejnený bez rozdelenia podľa pohlavia.

Národnostné zloženie obyvateľstva obce podľa výsledkov SODB v roku 2021 je viac menej homogénne a až 97,22 % obyvateľov je Slovenskej národnosti. Druhá najpočetnejšia národnosť obyvateľov obce je rómska, ktorú tvorí viac ako 0,74 % obyvateľov obce. Ďalšími národnosťami obyvateľov obce sú poľská s 3 obyvateľmi obce a následne česká, rusínska, ukrajinská, ruská a albánska, ktoré majú zastúpenie po jednom obyvateľovi obce. Národnosť sa nepodarilo zistiť resp. nebola uvedená u 21 obyvateľov obce čo predstavuje 1,42 %.

Veková štruktúra obyvateľstva

Veková štruktúra obyvateľstva sa za ostatných 10 rokov mení v prospech mladších ročníkov. Početnosť predreprodukčnej zložky (0-14 r.) bol v roku 2011 vo výške 257 obyvateľov a v roku 2021 to predstavovalo 313 obyvateľov. Početnosť poreprodukčnej (nad 50 r.) zložky obyvateľstva bol na základe štatistických údajov v roku 2011 vo výške 410 obyvateľov a v roku 2021 vo výške 456 obyvateľov. Z uvedeného vidieť, že počet obyvateľov v poreprodukčnom vek stúpa čo je následok zväčšujúcej sa dlhovekosti obyvateľstva. V nadväznosti na typ vekovej pyramídy a typ populácie možno konštatovať, že z dlhodobého hľadiska bude prostredníctvom prirodzeného pohybu počet obyvateľov obce (pri nezmenených podmienkach) bude počet obyvateľov obce naďalej stúpať

Tabuľka 13 Veková štruktúra obyvateľstva podľa pohlavia

	2011			2021		
	Muži	Ženy	spolu	Muži	Ženy	spolu
0-4 rokov			82	55	62	117
5-9 rokov			82	58	55	113
10-14 rokov			93	40	43	83
15-19 rokov			100	43	49	92
20-24 rokov			105	59	51	110
25-29 rokov			106	49	50	99
30-34 rokov			111	56	39	95
35-39 rokov			81	59	52	111
40-44 rokov			81	56	57	113
45-49 rokov			66	49	39	88
50-54 rokov			87	47	38	85
55-59 rokov			95	30	37	67
60-64 rokov			73	43	42	85
65-69 rokov			38	43	45	88
70-74 rokov			39	28	35	63
75-79 rokov			33	12	13	25
80-84 rokov			23	4	12	16
85-89 rokov			15	6	11	17
90-94 rokov			6	1	7	8
95-99 rokov			1	1	1	2
Spolu			1 317	739	738	1477

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube, vlastné spracovanie

V štruktúre obyvateľstva vo vzťahu k ekonomickej aktivite, teda podľa produktívnych vekových skupín, výrazne prevláda v obci produktívna zložka (15 - 64 + r.) 945 obyvateľov čo činí 64,59 % nad predproduktívnou zložkou (0-14 r.) 313 obyvateľov čo činí 21,19 % obyvateľstva, najmenšou skupinou je poproduktívna (vek 65 +) tvorí ju 219 obyvateľov čo predstavuje 14,22 % obyvateľstva obce. K 01.01.2021 žilo v obci 1 477 obyvateľov. Za posledných 10 rokov sa štruktúra jednotlivých skupín mení v prospech produktívnej vekovej skupiny.

Vzdelanostná štruktúra a školstvo

Podľa výsledkov SODB 2021 sú dvaja (2) obyvatelia obce, ktorí majú uvedené bez školského vzdelania. 248 obyvateľov má uvedené bez vzdelania tento údaj však zachytáva obyvateľov obce, ktorí ešte neukončili povinnú školskú dochádzku. 345 obyvateľov obce čo predstavuje 23,36 % má dosiahnuté základné vzdelanie. Stredné odborné učňovské (bez maturity) a úplné stredné s maturitou má 645 obyvateľov obce čo predstavuje 43,66 % obyvateľov obce. Vyššie odborné vzdelanie dosiahlo 56 obyvateľov obce (3,79%) a vysokoškolské vzdelanie úspešne ukončilo 167 obyvateľov obce čo predstavuje 11,31 % z celkového počtu obyvateľov Sedlísk. Najvyššie dosiahnuté vzdelanie nebolo možné zistiť u 14 obyvateľov obce čo je 10,95% obyvateľstva.

Tabuľka 14 Obyvatelia podľa najvyššieho dosiahnutého stupňa vzdelania

Vzdelanie	Počet	Podiel (%)
Bez vzdelania (osoby 0-14 rokov)	248	16,79
Základné	345	23,36
Stredné odborné učňovské (bez maturity)	309	20,92
Úplné stredné (s maturitou)	336	22,75
Vyššie odborné vzdelanie	56	3,79
Vysokoškolské	167	11,31
Bez školského vzdelania (15 + rokov)	2	0,14
Nezistené	14	0,95
Spolu	1477	100%

Zdroj: www.census2021.statistics.sk/tabulky.html, vlastné spracovanie

V rámci predprimárneho vzdelávania sa v obci nachádza materská škola. Materská škola je dvojtriedna a má kapacitu 46 detí.

ZŠ s MŠ Sedliská 93 nie je plne organizovaná a základnú školu tu žiaci navštevujú len v ročníkoch 1 až štyri čo znamená, že školu navštevujú len žiaci prvého stupňa. V súčasnom školskom roku t.j. 2022/2023 má škola 80 žiakov.

Sociálna infraštruktúra

Domový a bytový fond

Podľa Sčítania obyvateľov bytov a domov z roku 2021 bolo v obci celkovo 358 obývaných rodinných domov. **Na jeden obývaný byt v obci tak v roku 2021 pripadalo priemerne 4,13 obyvateľa.**

Za obdobie od roku 2018 bolo v obci skolaudovaných 10 nových domov.

Rôzne ukazovatele bytového fondu v obci môžeme podrobne vidieť v nižšie uvedených tabuľkách a to od tabuľky 15 po tabuľku 21.

Tabuľka 15 Počet bytov podľa typu domu

Byty podľa typu budovy	SODB 2011	Počet	Podiel (%)	SODB 2021	Počet	Podiel (%)
Rodinný dom					323	90,22
Bytový dom					10	2,79
Polyfunkčná budova					0	0
Ostatné budovy na bývanie					2	0,56
Neskolaudovaný rodinný dom					1	0,28
Núdzový objekt, neurčený na bývanie					18	5,3
Inštitucionálne alebo kolektívne zariadenia					2	0,56
Ostatné					2	0,56
Nezistené					0	0
Spolu					358	100

Zdroj: <https://www.scitanie.sk/byty/zakladne-vysledky/pocet-bytov-podla-typu-domu/OB/SK041D529141/OB>

Tabuľka 16 Počet bytov podľa počtu obytných miestností

Byty podľa typu budovy	SODB 2011	Počet	Podiel (%)	SODB 2021	Počet	Podiel (%)
1 obytná miestnosť					2	0,56
2 obytné miestnosti					23	6,42
3 obytné miestnosti					50	13,97
4 obytné miestnosti					55	15,36
5 obytných miestností					70	19,55
6 obytných miestností					92	25,7
7 obytných miestností					44	12,29
8 obytných miestností					12	3,35
9 obytných miestností					8	2,23

Nezistené					2	0,56
Spolu					358	100

Zdroj: <https://www.scitanie.sk/byty/zakladne-vysledky/pocet-bytov-podla-typu-domu/OB/SK041D529141/OB>

Tabuľka 17 Počet bytov podľa zásobovania vodou

Vodovod v byte zo spoločného zdroja	230	64,25
Vodovod v byte z vlastného zdroja	115	32,12
Vodovod mimo bytu	1	0,28
Bez vodovodu	4	1,12
Nezistené	8	2,23
Spolu	358	100

Zdroj: <https://www.scitanie.sk/byty/zakladne-vysledky/pocet-bytov-podla-typu-domu/OB/SK041D529141/OB>

Tabuľka 18 Počet bytov podľa zásobovania vodou

Vodovod v byte zo spoločného zdroja	230	64,25
Vodovod v byte z vlastného zdroja	115	32,12
Vodovod mimo bytu	1	0,28
Bez vodovodu	4	1,12
Nezistené	8	2,23
Spolu	358	100

Zdroj: <https://www.scitanie.sk/byty/zakladne-vysledky/pocet-bytov-podla-typu-domu/OB/SK041D529141/OB>

Tabuľka 19 Počet bytov podľa typu kúrenia

Ústredné kúrenie diaľkové	3	0,84
Ústredné kúrenie lokálne	259	72,35
Etážové kúrenie	9	2,51
Samostatné vykurovacie teleso	70	19,55
Iný	6	1,68
Bez kúrenia	9	2,51

Nezistený	2	0,56
Spolu	358	100

Zdroj: <https://www.scitanie.sk/byty/zakladne-vysledky/pocet-bytov-podla-typu-domu/OB/SK041D529141/OB>

Tabuľka 20 Počet bytov podľa zdroja energie využívaného na vykurovanie v obci

Plyn	24	68,44
Elektrina	8	2,23
Kvapalné palivo	0	0
Pevné palivo	94	26,26
Solárna energia	0	0
Iný	0	0
Žiadny	9	2,51
Nezistený	2	0,56
0,56Spolu	358	100

Zdroj: <https://www.scitanie.sk/byty/zakladne-vysledky/pocet-bytov-podla-typu-domu/OB/SK041D529141/OB>

Tabuľka 21 Počet bytov podľa formy vlastníctva v obci

Byt obývaný vlastníkom	3	0,84
Byt vo vlastnom rodinnom dome	319	89,11
Obecný byt	12	3,35
Služobný byt	3	0,84
Družstevný byt	0	0
Byt v nájme	0	0
Iná forma užívania bytu	2	0,56
Nezistený	19	5,31
Spolu	358	100

Zdroj: <https://www.scitanie.sk/byty/zakladne-vysledky/pocet-bytov-podla-typu-domu/OB/SK041D529141/OB>

Občianska vybavenosť

Občianska vybavenosť v obci je na primeranej úrovni. Budovy a zariadenia v rámci občianskej vybavenosti sú situované najmä v centrálnej časti intravilánu, ktorá bola revitalizovaná a je veľmi dobre udržiavaná (z hľadiska čistoty, kosenia, starostlivosti o zeleň a pod.). V tejto centrálnej časti sa nachádza budova obecného úradu a zrekonštruovaná budova COOP Jednoty kde sa nachádza prevádzka potravín. V obci sa nenachádza hasičská zbrojnica s potrebným vybavením. Sídlo požiarnej jednotky HaZZ pre obec Sedliská je situované v okresnom meste Vranov nad Topľou. V prípade väčšieho požiaru je najbližšia zásahová jednotka s dojazdom do 10 minút. Obec má činný Dobrovoľný Hasičský Zbor obce DHZo Sedliská. DHZo sa pravidelne uchádza o pridelenie dotácie z MV SR a DPO SR, ktorá slúži na zlepšenie vybavenia, a tiež vzdelávania. DHZ Sedliská je dobrovoľný hasičský zbor, ktorého členmi je prevažne mládež z obce a okolia a členovia tohto DHZ sa pravidelne stretávajú, trénujú a pravidelne sa zúčastňujú mládežníckych súťaží či už na okresnej, krajskej alebo celoslovenskej úrovni.

V obci sa nachádzajú 2 cintoríny a Dom smútku Sedliská a Podčičva obslužný dom. V budúcnosti je plánovaná rekonštrukcia cintorína – výstavba nového oplotenia, výstavba prístupových ciest a chodníkov. V rámci cintorína je potrebné vybudovať chodníky.

Slabšou stránkou je dostupnosť služieb v obci. V obci sa nachádzajú jedná prevádzka potravín a jedno pohostinstvo. Žiadne iné predajne ani prevádzky služieb v obci k dispozícii nie sú. Nachádza sa tu pobočka pošty. Najbližšia pobočka banky a zdravotnej poisťovne sa nachádza v okresnom meste, kde je dostupný aj bankomat.

Administratívno-správne služby

Väčšina základných administratívno-správnych služieb poskytovaných obyvateľstvu štátnou správou je pre obyvateľov Sedliská dostupná v okresnom meste Vranov nad Topľou. Pričom sídlo matričného úradu a pošty sa nachádza priamo v obci. Dostupnosť administratívno-správnych služieb patrí medzi dôležité faktory ovplyvňujúce kvalitu života obyvateľov obce.

Sídlo matričného úradu	Vranov nad Topľou, Tovarné
Pošta	Sedliská
Sídlo pracoviska daňového úradu	Vranov nad Topľou
Sídlo pracoviska Obvodného oddelenia policajného zboru	Slovenská Kajňa
Sídlo Okresného súdu	Vranov nad Topľou
Sídlo Okresného riaditeľstva hasičského a záchranného zboru	Vranov nad Topľou
Sídlo pracoviska obvodného úradu	Vranov nad Topľou
Sídlo územného Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny	Vranov nad Topľou
Sídlo Obvodného úradu životného prostredia	Vranov nad Topľou

Tabuľka 22 Spádovosť obce k vybraným poskytovateľom administratívno-správnych služieb

Zdroj: obec Sedliská

Zdravotníctvo a sociálne služby

Za zdravotnou starostlivosťou musia obyvatelia obce dochádzať. V obci sa totižto žiadne ambulancie lekárov nenachádzajú – tie sú obyvateľom k dispozícii v obci Slovenská Kajňa, ktorá je od obce vzdialená 9,5 km resp. do okresného mesta Vranov nad Topľou, ktorý je od obce vzdialený 8,5 km prípadne do mesta Humenné, ktoré je od obce vzdialené 17 km. Špecializované zdravotnícke ambulancie a nemocnica sa nachádzajú v Prešove, ktorý sa od obce nachádza v vzdialenosti 55 km. .

V obci nie je žiaden poskytovateľ sociálnych služieb. Poskytovanie sociálnych služieb najbližšie k obci prebieha v obciach Tovarné

Kultúrno-spoločenský život a šport

Kultúrno-spoločenský život v obci je výrazný Počas roka sa tu koná viacero niekoľko kultúrno-spoločenských podujatí. Na športových ako aj kultúrnych podujatiach sa aktívne podieľajú všetky vekové kategórie občanov.

MESIAC	PODUJATIE
Január	
Február	Fašiangy na obci
Marec	Stolnotenisový Jozefovský turnaj
Apríl	Stavanie mája
Máj	Deň matiek
Jún	Etnofest, festival speváckych zborov
Júl	Cyrilo-metodské slávnosti, Obecný uličkový futbalový turnaj, výstava obrazov
August	Slávností remesiel a medu, hradné slávnosti ,
September	Odpustová slávnosť v Podčičve
Október	Výstup na 101 slovenských hradov, Úcta k starším
November	
December	Mikuláš v obci, Stavanie vianočných stromčekov

Tabuľka 23 Kultúrno -spoločenské podujatia organizované v obci počas roka

Zdroj: obecný úrad

Sociálna oblasť – sumarizácia:

Od roku 2001 takmer neustále počet obyvateľov Sedlísk stúpa.

V Sedliskách sa nachádza materská škola a základná škola pre ročníky 1 až 4

Environmentálna oblasť*Prírodné pomery***Geomorfológia**

Z hľadiska geomorfologického členenia územie patrí k Východným Karpatom, subprovincia Vonkajšie Východné Karpaty, oblasti Nízkych Beskýd. Riešené územie patrí z časti do geomorfologického celku Ondavská vrchovina, časti Stropkovská brázda a z časti do geomorfologického celku Beskydské Predhorie, oddiel Mernicka pahorkatina.

Geologická stavba

Obec Sedliská patrí svojim katastrálnym územím do okresu Vranov nad Topľou. Katastrálne územie je budované súvrstviami magurskej a dukelskej jednotky vonkajšieho flyšového pásma, ktoré majú v tejto časti Východných Karpát generálne severozápadno – juhovýchodný priebeh. Tektonická hranica medzi oboma jednotkami prebieha v údolí vodného toku Ondava a má severozápadno – juhovýchodný smer. V juhozápadnej polovici katastra vystupujú súvrstvia magurskej jednotky, zastúpené zlínskymi vrstvami na ktoré nadväzuje starší člen magurskej jednotky – belovežské vrstvy. V rámci dukelskej jednotky budujúcej severovýchodnú a severnú časť katastra vystupujú v smere od juhozápadu na severovýchod najprv cergowské vrstvy flyšové. Uprostred cergowských vrstiev sa tiahne úzky pruh menilitových vrstiev. V strednej časti menilitových vrstiev prevládajú čierne a hnedé prekremenelé ílovce a rohovce s hrúbkou komplexu 20 – 50 m. Smerom na sever na cergowské vrstvy opäť nadväzuje širší pruh menilitových vrstiev. Severnú časť katastra budujú po geologickej stránke cisnianske vrstvy: sú piekocovým flyšom., kde klasickú zložku tvoria droby a drobové pieskovce. Sivé a sivozelené ílovce s vysokým obsahom pieštitej zložky sú sporadické. V tejto časti dukelskej jednotky celková hrúbka cisnianskych vrstiev dosahuje 200 – 400 m, smerom na sever sa ich hrúbka zvyšuje až na 800m. Jednotlivé flyšové súvrstvia sú vo väčšej alebo menšej miere pokryté kvartérnymi sedimentami. Fluviálne sedimenty tvoria výplň údolnej nivy väčších vodných tokov, predstavujú ich piesčité štrky, hlinité štrky, hliny a íly. Deluviálne sedimenty tvoria hrubšie výskyty na plochých svahoch a nezriedka predstavujú vhodné prostredie pre vznik svahových porúch. Z hľadiska inžinierskogeologickej rajonizácie prevažuje v celom katastri rajón flyšoidných hornín.

Pôdne pomery

Pôdy sú zastúpené predovšetkým kambizemami, fluvizemami a luvizemami, v menšej miere sú zastúpené pseudogleje a glejové pôdy, rankre, pararendziny, podzoly a litozeme. Pôdotvorným substrátom je v prevažnej časti záujmového územia flyš v typickom vývoji. Pre tieto pôdy je typická slabo vyvinutá a málo vodoodolná štruktúra, vysoká pôdna acidita, vysoká náchylnosť na devastáciu, náchylnosť na nadpriemernú kompakciu, znížená aerácia a vysoká náchylnosť na eróziu.

Pôda podľa využitia je v rámci katastra obce rozdelená na:

- a) poľnohospodársku pôdu a k nej patrí orná pôda, záhrady, ovocné sady a trvalý trávny porast

- b) nepoľnohospodársku pôdu ku ktorej radíme lesné pozemky, vodné plochy, zastavanú plochu a nádvoria a ostatnú plochu.

Klimatické pomery

Klimatické pomery sú výrazne ovplyvňované členitosťou územia, výškovou zonalnosťou a orientáciou voči svetovým stranám.

Zrážky

Z hľadiska výskytu hmiel patrí predmetné katastrálne územie obce Sedliská do oblasti zníženého výskytu hmiel – rovinaté až podhorské svahové polohy s priemerným počtom dní s hmlou pohybujúcim sa v intervale od 20 do 50 dní a vrcholové polohy hornatín v širšom okolí obce (Nastaz) do oblasti podhorských horských advektívnych hmiel s priemerným počtom dní s hmlou pohybujúcim sa v intervale od 70 do 300 dní. Priamo v obci sa nenachádza zrážkomerná stanica. Pre ilustráciu zrážkových pomerov v širšom dotknutom území sú uvedené údaje zo zrážkomerných staníc v obciach Kamenica nad Cirochou a Ulič, lokalizovaných v okruhu od 25 do 70 km od samotnej obce.

Tabuľka 24 Priemerné mesačné, ročné úhrny a úhrny letného polroku zrážok v mm. – Kamenica nad Cirochou

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	ROK	LP
36	37	38	47	69	96	93	86	56	53	55	52	718	448

Zdroj: Slovenský hydrometeorologický ústav

Tabuľka 25 Priemerné mesačné, ročné úhrny a úhrny letného polroku zrážok v mm. – Ulič

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	ROK	LP
61	58	53	51	76	106	105	84	66	66	70	86	882	487

Zdroj: Slovenský hydrometeorologický ústav

Teploty

Širšie dotknuté územie možno na základe klimatických charakteristík zaradiť do mierne teplej klimatickej oblasti reprezentovanej mierne teplým, vlhkým vrchovinovým okrskom M6.

Tabuľka 26 Priemerné mesačné a ročné teploty vzduchu za vegetačné obdobie – Kamenica nad Cirochou

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	ROK	IV-IX
-3,5	-1,3	3,0	8,9	13,6	17,2	18,5	17,7	13,7	8,6	4,1	-0,7	8,3	14,9

Zdroj: Slovenský hydrometeorologický ústav

Veternosť

Vo vymedzenom riešenom území prevláda severozápadné prúdenie vzduchu, pričom jeho prúdenie v prízemnej vrstve výrazne ovplyvňuje orientácia jednotlivých údolí. V priebehu roka maximálny počet bezveterných dní pripadá na mesiace jún, september a október a naopak minimálny počet týchto dní na zimné mesiace.

Tabuľka 27 Početnosť smerov vetra v % v klimatickej stanici Bardejovské kúpele

S	SV	V	JV	J	JZ	Z	SZ	BEZVETRIE
26,6	12,4	14,0	13,4	4,1	2,9	5,1	16,7	4,8

Zdroj: Slovenský hydrometeorologický ústav

Tabuľka 28 Početnosť smerov vetra v % v klimatickej stanici Kamenica nad Cirochou

S	SV	V	JV	J	JZ	Z	SZ	BEZVETRIE
11,3	3,5	2,4	4,3	18,2	4,1	4,5	4,2	47,5

Zdroj: Slovenský hydrometeorologický ústav

Na základe porovnania vyššie uvedených údajov na klimatickej stanici Kamenica nad Cirochou sa výrazne prejavuje jej údolná poloha medzi pohoriami Vihorlatské vrchy a Laboreckou vrchovinou, ktoré významne modifikujú veterné pomery v území.

Hydrologické pomery

Z hľadiska hydrogeologických pomerov najvýznamnejšie hydrogeologické kolektory v širšie riešenom území sú pieskovce a ílovce s miernou prietočnosťou a hydrogeologickou produktivitou ($T = 1.10 \cdot 10^{-4} - 1.10 \cdot 10^{-3} \text{ m}^2 \cdot \text{s}^{-1}$) nachádzajúce sa predovšetkým v hrebeni Nastazu a ílovce s nízkou prietočnosťou a hydrogeologickou produktivitou ($T < 1.10 \cdot 10^{-4} \text{ m}^2 \cdot \text{s}^{-1}$) nachádzajúce sa predovšetkým v priestore Ublianskej pahorkatiny. Hydrogeologický komplex paleogénnych flyšových hornín budujú sedimenty paleogénu, ktoré majú prevažne puklinovú priepustnosť. Tvoria ich horniny, v ktorých sa pravidelne striedajú ílovce, pieskovce a len v menšej miere sú zastúpené zlepenec, rohovce. Z hľadiska výskytu a cirkulácie podzemnej vody sú to veľmi rôznorodé horniny. Súvrstvia v pieskovcovom vývine predstavujú kolektory podzemných vôd, súvrstvia v ílovcovom alebo drobnorytmickom ílovcovo – pieskovcovom vývine predstavujú izolátory, resp. poloizolátory podzemných vôd. Málo priaznivé podmienky pre vytváranie kolektorov podzemnej vody sa najlepšie odrážajú vo všeobecne nízkej výdatnosti prameňov dosahujúcej často iba niekoľko stotín resp. desiatín l.s-1. Územia budované flyšovými horninami sú charakterizované prevažne plytkým obehom podzemných vôd viazaným na pokryvné zvetralinové útvary a zónu rozvoľnenia, zvetrávania a tektonického porušenia nad eróznou bázou. Z hľadiska hydrogeografických charakteristík záujmové územie patrí k úmoriu Čierneho mora do povodia rieky Bodrog. Hydrologickou osou územia je rieka Ondava. Vrchovinná – nížinná oblasť s vrchovinná – nížinným typom riek s dažďovo – snehovým režimom odtoku plošne zaberá celé záujmové územie zahŕňajúc s výnimkou Bukovských vrchov celú oblasť Zemplína a oblasť stredného a dolného Šariša. Najnižšie vodné stavy sú koncom leta a na začiatku jesene v mesiacoch júl, august, september a október v čase veľkej straty vody výparom. Podľa hydrogeologickej regionalizácie SR patrí povodie do hydrogeologického rajónu PQ 105 Paleogén povodia Ondavy po Kučín s čiastkovým rajónom Fluviálnych náplavov Ondavy a jej väčších prítokov. Obeh podzemných vôd je plytký, viazaný na pukliny pieskovcov a zlepenecov. Odvodňované sú zväčša puklinovými a vrstevnými prameňmi s výdatnosťou do 1,0 l.s-1.

Rastlinstvo a živočíšstvo

Riešené územie patrí z hľadiska fyto geografického členenia SR do oblasti západokarpatskej flóry, obvodu predkarpatskej flóry a do oblasti panónskej flóry.

Územie je po floristickej stránke pestré a zaujímavé. Vyznačuje sa zastúpením rôznych typov rastlinných spoločenstiev a vysokou diverzitou.

Táto pestrosť je podmienená geografickou polohou dvoch floristických odlišných oblastí i rozdielnou geologickou stavbou Slanských vrchov, Nízkych Beskýd a Východoslovenskej nížiny. Stretávajú sa tu rastlinné druhy najrozličnejšieho pôvodu, počnúc od xerotermofytov cez druhy lesných vegetačných stupňov až po druhy vlhkomilné, druhy acidofilné a bázifilné. Veľký vplyv na dnešný stav vegetácie hlavne v posledných desaťročiach mal človek, ktorý svojou melioračnou, pretvárateľskou a exploatačnou činnosťou spôsobil v pôvodných spoločenstvách často nenahraditeľné zmeny.

Povrch južnej rovinatej a severnej zvlnenej pahorkatinnej časti zväčšia odlesneného chotára tvoria štvrtohorné náplavy. Ondavy, sprašové hliny a vrstvy centrálnokarpatského flyšu. V okolí Podčičvy, severne a severozápadne od nej sa nachádzajú vápence a dolomity sedimentárne horniny, patriace do starších druhohôr (trias, jura až spodná krieda).

Na zloženie fauny územia vplýva niekoľko dôležitých faktorov. Sú to predovšetkým geograficko – klimatické podmienky, ktoré sa tu veľmi pozoruhodne podieľajú na formovaní špecifických zoocenóz. Oblúk pohorí, ktorý sa tu nachádza v pásme rozhrania Východných a Západných Karpát obsahuje v sebe prvky fauny východokarpatskej ako aj západokarpatskej. Podobné rozhranie je tu príznačné aj v smere rovnobežníkovom, kde sa miešajú prvky stepné, nížinné s prvkami horskými, prvky panónske, mediteránne, teplomilné s prvkami montánnymi. Podmienky pre takéto rozhranie vytvára doznievajúci charakter severného výbežku Východoslovenskej nížiny, kde sa prekonáva výškový rozdiel takmer 1 000m.

Z hľadiska faunistického majú veľký význam tiež rieky Topľa a Ondava, ktoré slúžia ako migračné cesty vtáctvu, ale aj iným prvkom fauny. Osobitne treba zdôrazniť vodnú nádrž Domaša, ktorá slúži vtáctvu ako oddychová lokalita na jarnom a jesennom ťahu.

Klimatické podmienky a pestrý geologický podklad v súčinnosti so zmenami, ktorých príčinou bol človek, osídľujúci úrodnejšie časti popri toku Ondavy s výbežkom Ondavskej nivy, kde v brehotvorných porastoch prevládajú spoločenstva s Jelšou lepkavou, Vrbou bielou, Topoľmi. Zaujímavými sú tiež niektoré zdomácnené druhy bylín, ktoré sa k nám dostali popri toku Ondavy ako Netýkavka žliazkatá, ktorá pochádza zo subtrópov JV a J Ázie. Botanici ju označujú ako neofyt indického pôvodu. Ďalšia je Netýkavka drobnokvetá, ktorej domovom je južná Sibír a Mongolsko. Lesné porasty patria do spoločenstva dubohrabín, dubovohrabové lesy karpatské, ktoré vo vyšších polohách dopĺňujú kvetnaté bučiny. Zaujímavý je bylinný podrast hlavne na jar, keď v kobercových porastoch kvitne Snežienka jarná. Tým sú známe hlavne kóty Lysá hora a Inovec. Na vápenitom podklade podobné porasty vytvára Cesnak medvedí. Chochlačka dutá s vevericou lesnou sú tiež bežnými lesnými druhmi. K nim sa pridružuje Konvalinka voňavá, Krivec tulcový. Zo vzácnejších druhov sa tu vyskytujú Ľalia zlatohlavá, Klokoč perovitý, Drieň obyčajný. Osobitne je potrebné spomenúť hradný vrch Čičva, ktorého južné svahy sa stali útočiskom teplomilnej vegetácie na vápenitom podklade. Z drevín sú tu zastúpené Dub letný, Borovica čierna, Borovica lesná, Brest hrabolitý, Hrab obyčajný, Javor poľný. Z krovín na týchto svahoch rastie Zob vtáčí, spomínaný Drieň obyčajný, Bršlen európsky, Egreš obyčajný. V bylennom stupni je to pestrá zmes teplomilných druhov z ktorých spomeňme liečivé rastliny Lipkavec siridlový, Divozel veľkokvetý, Repík lekársky, Materina dúška. Ďalej Kozinec sladkohorký, Kručinka farbiarska, Veronika klasnatá. Na skalnatom podklade v štrbinách rastie Slezinník zelený, Slezinník múrový. Výslnné miesta zaplňa Nátržník strieborný, Klinček kartuziánsky, Rozchodník prudký, Ihlica trnistá, Ďatelina červenkastá aj Ďatelina panónska. Výhrevný podklad využíva pre svoj rast Ľan žltý, ktorý sa k nám rozšíril z ponticko-podunajskej oblasti.

Vďaka prírodným pomerom je v tejto oblasti bohatá druhová skladba živočíchov. Vplyv východoslovenskej nížiny podmieňuje výskyt niektorých teplomilných druhov. V rokoch premnoženia na južných svahoch sa sporadicky vyskytuje Modlivka zelená. V lesoch sa bežne vyskytujú rozličné

druhy bystrušiek, vzácné zákonom chránený Fúzač alpsky. Na otvorených priestranstvách môžeme vidieť rozličné druhy motýľov, hlavne babôčok, mlynárikov, ohniváčikov a občas aj vidlochvosty. V noci sa ozývajú svojimi charakteristickými hlasmi ropuchy, skokany a Kuňka žltobruchá. V lese, hlavne za daždivého počasia často vidieť Salamandru škvritú. Z plazov sa tu vyskytuje Užovka obyčajná, Užovka stromová, Vretenica obyčajná a častá je aj Jašterica obyčajná. Vzácné môžeme stretnúť aj Slepúcha lámavého. Vo vysokých hlinitých brehoch Ondavy si vyrývajú svoje hniezdne nory Brehule obyčajné, vzácnejšie aj Rybárik obyčajný. Rieka Ondava predstavuje významnú migračnú cestu pre vodné vtáctvo pri jarňom a jesennom ťahu. Z cicavcov sa v Ondave vyskytujú Vydra riečna a Ondatra pižmová. Lesy sú bohaté na poľovnú zver. Z drobných cicavcov sa tu vyskytuje Hraboš poľný, rozličné druhy ryšaviek, Hrdziak lesný. Z hmyzožravcov Jež východoeurópsky, Piskor obyčajný, Piskor malý, Dulovnica obyčajná a Bieložúbka bielobruchá. Z netopierov je pravdepodobný výskyt Netopiera obyčajného, netopiera brvitého, Podkovára malého a Ucháča sivého.

V katastrálnom území obce sa nenachádzajú ani doňho nezasahujú chránené územie národnej siete vyhlásenej podľa zákona OPAK a nezasahujú tu ani chránené územia európskej siete NATURA 2000. V katastrálnom území eviduje ŠOP SR:

- Biotopy európskeho významu:

A) Lesné biotopy národného významu – Dubovo-hrabové lesy karpatské

B) Lesné biotopy európskeho významu – Bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy

Vápnomilné bukové lesy

- Genofondovo významnú lokalitu:

Čičviansky hradný vrch – teplomilné spoločenstva skál a skalných stepí na vápencovom podklade

Pre katastrálne územie obce platí 1. stupeň územnej ochrany podľa zákona OPAK.

Najmä z dôvodu existencie významného chráneného územia v katastri obce je nevyhnutné dbať o ochranu všetkých prvkov životného prostredia a zachovanie priaznivých podmienok pre prirodzený rozvoj biotopov. Aj z tohto dôvodu v obci venujú nemalú pozornosť odpadovému hospodárstvu. V obci sa v súčasnom období separujú tieto zložky odpadov: plasty, papier, sklo, tetrapakové obaly a elektronický odpad. Zber odpadu prebieha 2 x za mesiac a v letných mesiacoch (júl – august) 2 x do mesiaca. Zber a vývoz až po uloženie zmesového komunálneho odpadu zabezpečuje spoločnosť FURA s.r.o. Slovensko. Úroveň vytriedenia odpadu je a pohybuje sa na úrovni cca 100 % (v SR ako celku bola v roku 2018 úroveň vytriedenia 36 %).

Obec má vlastné kompostovisko a štiepkovač. Ročne sa v obci vyprodukuje viac ako 82 t odpadu a na svojom území obec neeviduje žiadnu čiernu skládku.

V obci sa na zber zmesového komunálneho odpadu využívajú štandardné KUKA nádoby na odpad (o objeme 110, a 1100 litrov). KUKA nádoby na odpad majú k dispozícii všetci obyvatelia obce.

Obec má v súlade so zákonom o odpadoch zavedený systém triedeného zberu odpadu, ktorého zvoz zabezpečuje zmluvná spoločnosť. Odpady vyzbierané týmto systémom sa ďalej recyklujú. Plasty, VKM a sklo sa zbierajú do plastových vriec, ktoré má k dispozícii každá domácnosť.

Ochrana pred povodňami

Voda je na území katastra obce špecifickým fenoménom. Po prietržiach mračien alebo dlhotrvajúcich intenzívnych dažďoch postihujú obec pravidelne pomerne rozsiahle záplavy, ktoré spôsobujú značné

škody na majetku obce a jej občanov. Záplavy sú privalového charakteru: obec zaplavujú vody stekajúce z polí a lesov nad obcou. Pre zabezpečenie ochrany intravilánu obce pred privalovými dažďovými vodami sú vybudované záchytné priekopy. Ináč je všetka dažďová voda zvedená do priekop a odtiaľ do vodných tokov prechádzajúcich katastrálnym územím obce.

Sumarizácia:

Úroveň vytriedenia komunálnych odpadov v obci je v súlade s cieľmi stanovenými pre SR. Systém zberu zmesového komunálneho odpadu i systém triedeného zberu odpadov je síce nastavený v súlade s aktuálne platnou legislatívou (zmesový odpad prostredníctvom KUKA nádob a VOK; triedený zber **najmä prostredníctvom plastových vriec a MOK**), z hľadiska zvyšovania úrovne vytriedenia odpadov tu však existuje priestor na realizáciu ďalších opatrení zo strany samosprávy.

Riadenie samosprávy

Hospodárenie samosprávy obce

Finančné zdravie

Finančné zdravie obce ohodnotila organizácia Inštitút pre ekonomické a sociálne otázky (INEKO) za rok 2021 ako výborné, keď obec získala 5,6 bodu (zo 6 možných).

Hodnotenie: veľmi zlé, 1-2 zlé, 2-3 nedostatočné, 3-4 dostatočné, 4-5 dobré a 5-6 výborné

Tabuľka 29 Hodnotenie finančného zdravia obce Sedliská (za obdobie 2020)

Zložka finančného zdravia	Získané skóre na stupnici od 1 po 6
Celkový dlh	5,9
Dlhová služba	5,7
Bilancia bežného účtu	4,8
Závazky po splatnosti k príjmom	6,0
Závazky aspoň 60 dní po splatnosti	6,0
Celkové finančné zdravie	5,6

Zdroj: INEKO

Obec ma vo sledovaných ukazovateľoch Závazky po splatnosti k príjmom a Závazky aspoň 60 dní po splatnosti najvyššie skóre (6,0), ukazovateľ Bilancia bežného účtu je na úrovni 4,8 bodu, ukazovateľ Dlhová služba je na úrovni 5,7 bodu a Celkový dlh je na úrovni 5,9 bodu. Na základe tohto

ukazovateľa je hodnota celkového finančného zdravia na hodnote 5,6 čo znamená výborné hodnotenie.

Celkové finančné zdravie obce sa za sledované obdobie (roky 2009 až 2021) drží na rovnakej úrovni a od roku 2016 ma výborné hodnotenie.

Tabuľka 30 Celkové finančné zdravie obce v období 2009 – 2021

Hodnotené obdobie (roky)	Celkové finančné zdravie Sedliská (skóre)	Celkové finančné zdravie Obce v SR (skóre)
2009	5,66	5,06
2010	4,30	4,62
2011	4,36	4,42
2012	4,35	4,78
2013	4,99	4,90
2014	4,17	4,99
2015	4,65	5,07
2016	5,85	5,20
2017	5,93	5,24
2018	5,82	5,21
2019	5,72	5,17
2020	5,55	5,15
2021	5,56	5,12

Zdroj: INEKO <http://www.hospodarenieobci.sk/profil/samosprava/501492>

Z tabuľky Tabuľka 30 Celkové finančné zdravie obce v období 2009 – 20 a hodnôt za jednotlivé roky v porovnaní s priemerom obci v Slovenskej republike môžeme konštatovať, že obec Sedliská od roku 2009 (od roku kedy sa uvedené údaje zverejňujú) dosahuje od roku 2016 vyššie hodnoty celkového finančného zdravia (skóre) ako je priemer obci v SR. Od roku 2009 po rok 2015 dosahoval priemer obci Slovenska vyššie hodnoty ako obec Sedliská.

Tabuľka 31 Indikátory na obyvateľa 2019

Indikátor na obyvateľa	Celkové finančné zdravie Sedliská (skóre)	Celkové finančné zdravie Obce v SR (skóre)
Základná bilancia na obyvateľa	128 €	28 €
Celkový dlh na obyvateľa	17 €	98 €
Čistý majetok na obyvateľa	2 661 €	2 611 €
Výsledok hospodárenia za bežné účtovné obdobie	51 €	49 €

na obyvateľa		
--------------	--	--

Zdroj: INEKO

V čase spracovania Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce na stránke INEKO nebolo možné získať údaje o údajoch ako základná bilancia na obyvateľa obce, celkový dlh na obyvateľa, čistý majetok na obyvateľa či výsledok hospodárenia za bežné účtovné obdobie na obyvateľa.

Tabuľka 32 Ostatné indikátory 2021

Hodnotenú obdobie (roky)	Celkové finančné zdravie Sedliská (skóre)	Celkové finančné zdravie Obce v SR (skóre)
Základná bilancia	16,6 %	3,1 %
Intenzita investovania	-2,6 %	7,9 %
Čistý majetok	418,1 %	337,4 %
Okamžitá likvidita	436,8 %	319,0 %
Pohotová likvidita	438,0 %	344,3 %
Úvery od ŠFRB v pomere k príjmom	25,7 %	22,1 %

Zdroj: INEKO

Na základe uvedených hodnôt „celkové finančné zdravie“ za obec a obce v SR môžeme konštatovať, že skóre za základnú bilanciu dosiahlo hodnotu 6,0, intenzita investovania hodnotu 0,00, čistý majetok hodnotu 4,2, okamžitá likvidita hodnotu 6,0, pohotová likvidita dosiahla hodnotu 6,0 a úvery od ŠFRB v pomere k príjmom dosiahli hodnotu 4,7. Z uvedených údajov je vidieť, že obec má veľmi zle hodnotenie len v údajoch „intenzita investovania“ v ostatných údajoch je hodnotenie na úrovni dobré resp. výborné.

Skóre obce sa hodnotí v rebríčku od 0 do 6 kde 0 je najhoršie a 6 najlepšie

A-III veľmi zlé, 1-2 zlé, 2-3 nedostatočné, 3-4 dostatočné, 4-5 dobré a 5-6 výborné

Intenzita investovania a dlh

Intenzita investovania sa v obci pohybuje približne na úrovni priemeru všetkých samospráv Slovenskej republiky.

Tabuľka 33 Bilancia aktív v rokoch 2019– 2021 (eur, netto)

	2019	2020	2021
Neobežný majetok spolu	3 220 175,99	3 499 792,34	3 395 074,56
Dlhodobý nehmotný majetok	2 200	2 200	2 200
Dlhodobý hmotný majetok	2 974 095,87	3 253 712,22	3 148 994,44
Dlhodobý finančný majetok	243 880,12	243 880,12	243 880,12
Obežný majetok spolu	330 660,39	271 011,14	446 701,08
Zásoby	16,99	26,11	153,11
Zúčtovanie medzi subjektami verejnej správy	762,35	124,33	2,16
Dlhodobé pohľadávky			
Krátkodobé pohľadávky	1 842,59	3 906,67	591,37
Finančné účty	327 448,46	266 954,03	445 954,44
Poskytnuté návratné finančné výpomoci Dlhodobé			
Poskytnuté návratné finančné výpomoci Krátkodobé	590		
Časové rozlíšenie	830,64	1004,69	125,20
Vzťahy k účtom klientov Štátnej pokladnice			
SPOLU MAJETOK	3 551 667,02	3 771 808,17	3 841 900,84

Zdroj: Súvaha obce Sedliská za roky 2019, 2020, 2021

Na základe vyššie uvedených údajov je možné konštatovať, že obec každým rokom zvyšuje hodnotu svojho dlhodobého hmotného majetku čo je dobrým signálom pre jej ďalší rozvoj.

Tabuľka 34 Bilancia pasív v rokoch 2019 - 2021 (eur, netto)

Vlastné imanie	2019	2020	2021
Oceňovacie rozdiely			
Fondy			
Výsledok hospodárenia	1 803 961,54	1 566 352,25	1 642 083,02
Závazky			
Rezervy	4 022,05	4 022,05	4 022,05
Zúčtovanie medzi subjektami verejnej správy	134 449,22	14 944,45	93 994,50
Dlhodobé záväzky	268 080,51	258 814,30	250 070,56
Krátkodobé záväzky	42 355,71	29 797,11	34 321,02
Bankové úvery a výpomoci		24 766,00	24 766,00
Časové rozlíšenie	1 298 797,99	1 873 112,01	1 792 643,69
Vzťahy k účtom klientov Štátnej pokladnice			
Vlastné imanie a záväzky	3 551 667,02	3 771 808,17	3 841 900,84

Zdroj: Súvaha obce Sedliská za roky 2019, 2020 a 2021

Ukazovateľ „čistý majetok obce“ informuje o výške majetku samosprávy (po očistení o jej zadlženie) v pomere k jej bežným príjmom za rok.

Tabuľka 35 Náklady a výnosy v rokoch 2019 – 2021 (eur)

Náklady	2019	2020	2021
Spotrebované nákupy	53 820,01	61 061,71	59 548,57
Služby	119 836,07	81 694,88	94 021,20
Osobné náklady	155 319,12	207 038,74	195 058,27
Dane a poplatky	2 813,17	3 423,19	3 279,06
Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	4 779,00	5 087,75	3 316,45
Odpisy, rezervy a opravné položky z prevádzkovej činnosti a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	319 419,88	149 060,53	151 787,60
Finančné náklady	5 425,30	5 759,04	8 497,41
Mimoriadne náklady			
Náklady na transfery a náklady z odvodu príjmov	147 048,24	162 390,09	167 812,25
Spolu:	808 460,79	675 515,93	683 320,81
Výnosy			
Tržby za vlastné výkony a tovar	367,50	314,50	198
Zmena stavu vnútroorganizačných zásob			
Aktivácia			
Daňové a colné výnosy a výnosy z poplatkov	473 849,49	477 739,87	500 817,97
Ostatné výkony z prevádzkovej činnosti	34 216,19	51 130,19	45 174,01
Zúčtovanie rezerv a opravných položiek z prevádzkovej činnosti a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	15 749,80	1 476,00	1 476,00
Finančné výnosy	120,37	100,05	82,80
Mimoriadne výnosy			
Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov v štátnych rozpočtových organizáciách a príspevkových organizáciách			
Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov v obci a v rozpočtových organizáciách a príspevkových organizáciách zriadených obcou	318 009,07	186 305,46	211 662,88
Spolu	842 312,42	717 066,07	759 411,66

Výsledok hospodárenia po zdanení	33 851,63	41 550,14	76 090,85
----------------------------------	-----------	-----------	-----------

Zdroj: Výkaz ziskov a strát obce Sedliská za roky 2019, 2020 a 2021

Obec Sedliská vytvára na svojom bežnom účte prebytky, čo jej vytvára významné zdroje na budúce investície.

Na základe údajov INEKO sú za rok 2021 vstupné údaje nasledovné:

Príjmy a výdavky:

Príjmy bežného rozpočtu 1 044 982 €, príjmy kapitálového rozpočtu 81 966 €, výdavky bežného rozpočtu 885 672 € a výdavky kapitálového rozpočtu 54 585 €.

Závazky a pohľadávky:

Závazky po lehote splatnosti 0 €, záväzky neuhradené 60 a viac dní po lehote splatnosti 0 €, krátkodobé pohľadávky 1 461 €, dlhodobé záväzky 253 221 € a krátkodobé záväzky 122 427 €.

Úvery a účty:

Celkový dlh podľa definície v zákone 24 766 €, bankové úvery a výpomoci 24 766 €, úvery od ŠFRB 239 091 €, výdavky na splácanie istiny 9 301 €, úrokové splátky 2 475 €, finančné účty 534 783 € a neobežný majetok 3 395 075 €.

Reálne čerpanie rozpočtu obce Sedliská na základe výkazov ziskov a strát obce je zrejmé, že obec mala v rokoch 2019 až 2021 kladný výsledok hospodárenia po zdanení. Obec ma schválený rozpočet aj na roky 2022 až 2024 (príjmová aj výdavková strana) sú podrobne zobrazené podľa programov na www.sedliska.sk.

Participácia obyvateľov na fungovaní samosprávy

Proces participácie a zapojenia občanov do tvorby komunálnej a verejnej politiky je v obci možný cez voľby, zastupiteľstvá a verejné zhromaždenia. Súčasným starostom je Mgr. Matej Sabol. Zvolený starosta je vo vedení obce 2. volebné obdobie. Za členov obecného zastupiteľstva bolo v týchto voľbách zvolených 9 poslancov, a to Mária Bratková, PaedDr. Mária Grajcarová a ďalší Jozef Baník, Vladimír Kolečava, ktorý je zároveň a zástupcom starostu, Ing. Ján Džurdženič, Ing. Jozef Murín, Juraj Velčko, Bc. Marta Paľková a Bc. Kvetoslava Šebová.

Všetci obyvatelia majú právo zúčastniť sa zasadnutí obecného zastupiteľstva. V prípade, ak je obyvateľovi na zasadnutí udelené slovo, jeho príspevok je zaznamenaný písomne do zápisnice zo zasadnutia. Formy komunikácie obce s občanmi sú zabezpečované prostredníctvom obecného rozhlasu a webovej stránky obce (www.sedliska.sk).

Bezpečnosť v obci

Obecný úrad v Sedliská neeviduje žiadne blokové pokuty, rozkazné konania ani priestupkové konania na úseku verejného poriadku. V obci plánujú zaviesť monitorovací kamerový systém, ktorého súčasťou bude 25 kamier. Tie budú monitorovať verejné priestranstvá v celej obci. Spolunažívanie medzi obyvateľstvom v obci je nekonfliktné, neevidujú sa žiadne incidenty v občianskom spolunažívaní. Tejto skutočnosti naďalej výrazne napomôže spomínaný kamerový systém.

O prípadných núdzových situáciách sú občania vyrozumení obecným verejným rozhlasom.

Riadenie samosprávy – sumarizácia:

Samospráva obce si udržiava (a v ostatnom období dokonca zlepšuje) výborné finančné zdravie. Intenzita investovania je porovnateľná s priemerom SR. Obci sa veľmi rýchlo darí splácať svoje staré dlhy a v súčasnosti už nie je zadlžená takmer vôbec. Obec má vysokú finančnú likviditu a na svojom bežnom účte vytvára výrazné prebytky. To znamená, že má disponibilné finančné prostriedky na prípadné spolufinancovanie finančne náročnejších investičných projektov (resp. na realizáciu projektov a aktivít z vlastných zdrojov).

Starostom obce je Mgr. Matej Sabol. *Obecné zastupiteľstvo* sa skladá z 9 poslancov.

Obecný úrad neeviduje žiadne blokové pokuty, rozkazné konania ani priestupkové konania na úseku *verejného poriadku*.

Ex-post hodnotenie predchádzajúceho PHSR

V rámci tejto kapitoly by mali byť analyzované už implementované projekty v obci, ktoré boli realizované v predchádzajúcom programovom období (počas platnosti predchádzajúceho PHSR, ktorý mala mať obec platný na roky 2015-2022). Nakoľko tento dokument predstavuje aktualizáciu existujúceho PHSR na roky 2023-2029 (jeho konsolidované znenie), uvádzame v nasledovnom formulári projekty implementované tak za obdobie 2007 až 2014 ako aj projekty implementované obcou od roku 2015 po súčasnosť.

Tabuľka 36 Ex-post hodnotenie predchádzajúcich PHSR

Ex-post hodnotenie predchádzajúceho PHSR				
V tis. EUR				
Názov investície/projektu	Rok ukončenia realizácie	Cena vykonávacieho projektu	Financovanie	
			Vlastné fin. prostriedky	Finančné prostriedky EU Finančné prostriedky ŠR SR Iné zdroje financovania
Roky 2007 - 2014				
Rekonštrukcia kultúrneho domu	2010	408 621,00	32 730,00	
Rekonštrukcia školy	2012	137 062,00	878,00	
Verejné osvetlenie	2012	167 730,00	32 730,00	
Oprava miestnych komunikácií	2013	65 000,00	65 000,00	
Zateplenie sociálnej budovy na futbalovom ihrisku	2014	15 236,00	1 736,00	
Roky 2015 - 2022				
Výstavba kanalizácie – vetva E v dĺžke 80 bm	2018	52 500,00		
Rozšírenie a skvalitnenie služieb predprimárneho vzdelávania		126 000,00	15 000,00	
Rekonštrukcia jedálne		3 000,00	3 000,00	
Bezpečnostný chodník „chodník k vedomostiam v obci“ ZŠ s MŠ		74 000,00	3 500,00	
Detské ihrisko		11 000,00	3 000,00	
Rekonštrukcia dedinského múzea „Valalska chíža“		55 000,00	15 000,00	
Rekonštrukcia prírodného amfiteátra		67 400,00	10 000,00	

Zdroj:, vlastné spracovanie

V Programoch hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce na roky 2006 až 2022 nebola stanovená realizácia jednotlivých aktivít na základe spracovanej projektovej dokumentácie nakoľko obec nedisponuje takým množstvom finančných prostriedkov aby si mohla dovoliť spracovať projektovú dokumentáciu na jednotlivé opatrenia, ktoré boli stanovené v PHSR na roky 2006-2022 ale bola navrhnutá a schválená schéma strategických cieľov PHSR obce a to konkrétne:

Strategický cieľ č.1: Zvýšenie kvality života obyvateľov

Priorita 1: Vybudovanie základnej infraštruktúry

Priorita 2: Zvýšenie bezpečnosti dopravy

Priorita 3: Skvalitnenie vybavenosti obce a služieb pre občanov

Strategický cieľ č.2: Zdravé životné prostredie

Priorita 1: Prevencia environmentálnych rizík

Priorita 2: Ochrana a revitalizácia krajiny

Strategický cieľ č.3: Rozvoj cestovného ruchu

Priorita 1: Celoročné atrakcie a kvalitné služby pre turistov

Priorita 2: Kvalitná marketingová stratégia obce

Strategický cieľ č.4: Rozvoj ľudských zdrojov

Priorita 1: Rozvoj informačnej spoločnosti

Priorita 2: Zvýšenie ekonomickej aktivity obyvateľov

V rámci jednotlivých strategických cieľov boli dané priority. A samotné priority za jednotlivé strategické ciele sa skladali z „Opatrení“ na základe realizácie by došlo k naplneniu daného strategického cieľa. Realizácia jednotlivých opatrení bola:

- na základe výziev z jednotlivých Operačných programov v rámci ktorých mohla byť obec ako prijímateľ.

alebo

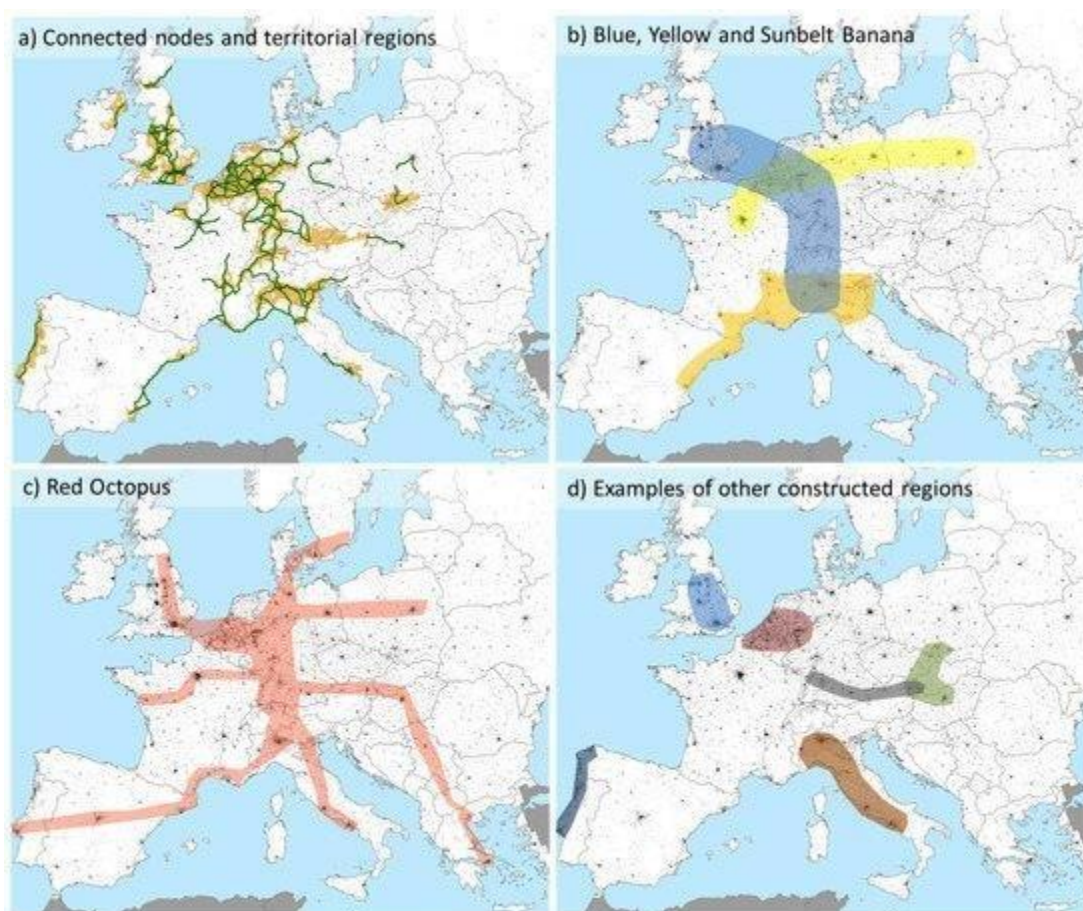
- jednotlivé opatrenia boli realizované z vlastných finančných prostriedkov obce
- dotácie pre obce ktoré poskytli jednotlivé ministerstva
- dotácie na základe žiadosti, kde finančné prostriedky poskytol Prešovský samosprávny kraj

A.II ANALÝZA VONKAJŠIEHO PROSTREDIA

Vonkajšie prostredie predstavuje pre obec tie oblasti, ktoré síce ovplyvňujú jej rozvoj (v rôznej miere, či už významne alebo len okrajovo), avšak obec ich zároveň nedokáže svojou činnosťou nijako ovplyvniť.

Makro poloha obce je nevýhodná – obec je od ramena červenej chobotnice značne vzdialená. V makro regionálnej mierke hlavných rozvojových centier Európy (**Mapa 2**), ktoré spája najrozvinutejšie európske sídelné a aglomeračné centrá a centrá, ktoré majú najväčší potenciál ďalšieho rozvoja je zrejmé, že Ostrovany sú od týchto centier značne vzdialené.

Mapa 2 Koncepty urbánneho rozvoja EÚ

Zdroj: Taubenböck, H. Ferstl, J. Dech, S. (2017): Regions Set in Stone—Delimiting and Categorizing Regions in Europe by Settlement Patterns Derived from EO-Data.

Mezopoloha obce je pomerne výhodná – obec leží v blízkosti viacerých centier zamestnanosti a terciárnej obslužnosti. Konceptia územného rozvoja Slovenska 2001 (KURS 2001) vyhodnotila jednotlivé sídelné centrá Slovenska ako terciárne centrá, t.j. centrá na základe ich terciárnej obslužnosti (úrovne vybavenosti vybranou vyššou občianskou vybavenosťou). Takýmto spôsobom bolo na národnej úrovni vytvorených päť skupín miest (okrem Bratislavy a Košíc, ktoré stoja samostatne a nepatria do žiadnej skupiny), ktoré naznačujú úroveň obsluhy ako pre vlastné mesto, tak pre jeho zázemie (prvé tri skupiny sa pritom členia na dve podskupiny). Najbližšie centrá osídlenia pre obec predstavujú mestá Vranov (3b. skupina centier osídlenia), Prešov (1a. skupina) a Humenné (4. skupina centier osídlenia).

Obec leží v blízkosti rozvojovej osi I. stupňa, čo (teoreticky) vytvára priaznivý predpoklad pre možný rozvojový impulz pre obec z vonkajšieho prostredia prostredníctvom súkromných investorov. Okrem centier osídlenia KURS 2001 na Slovensku stanovila jadrové ťažiská osídlenia, ktoré sú navzájom pospájané rozvojovými osami I. stupňa. Ostatné sídelné centrá sú pospájané osami II. a III. stupňa. Tieto rozvojové a urbanizačné osi sú súčasťou vyvázenej hierarchizovanej sídelnej štruktúry. Podporujú sídelné väzby medzi obcami a rovnovážny sídelný rozvoj vrátane rozvoja vidieka. Z pohľadu rozvoja územia Slovenska najdôležitejšia, teda rozvojová os I. stupňa, prepája Bratislavu a Košice (o. i.) severoslovenským dopravným koridorom cez Žilinu, Poprad, Levoču a Prešov.

Z prostredia investičnej pomoci, poskytovanej vládou SR, možno na základe doterajších skúseností len ťažko očakávať priaznivé rozvojové impulzy pre okolitý región v blízkej budúcnosti. Ďalším výraznejším vonkajším rozvojovým impulzom pre oblasť okresu Vranov nad Topľou by mohla byť aj zvýšená podpora zo strany vlády formou investičných stimulov pre tie priame zahraničné investície, ktoré sa realizujú v danom okrese. Do okresu Vranov nad Topľou zatiaľ smerovala len úplne minimálna časť investičnej pomoci vlády.

Výraznejší rozvojový impulz pre okres Vranov nad Topľou (a teda aj pre obec) znamená jeho zaradenie medzi najmenej rozvinuté okresy (NRO) Slovenska. Podpora najmenej rozvinutých okresov predstavuje formu regionálnej politiky, zameranú na stimulovanie a rozvíjanie endogénneho potenciálu okresov, ktoré boli na základe zákonných kritérií medzi NRO zaradené. Obce, mestá a iné subjekty, ležiace v týchto NRO, majú pri žiadostiach o nenávratný finančný príspevok z EŠIF zvýhodnenú pozíciu oproti subjektom, ležiacim mimo týchto NRO. Dňa 16.01.2019 bol vládou SR schválený (uznesením vlády č.22/2019) Akčný plán rozvoja okresu Vranov nad Topľou. Ďalšími dokumentmi schválenými vládou SR sú Plán obnovy rámci SR.

Komplexný projekt pozemkových úprav v obci doposiaľ nebol realizovaný. Významným projektom z hľadiska tvorby podmienok pre rozvoj územia je tzv. projekt pozemkových úprav, prostredníctvom ktorého sa vykonáva komasácia pozemkov a sprehľadnenie a zjednodušenie vlastníckych vzťahov k pozemkom – podľa princípu „jedna parcela, jeden vlastník“. V praxi sa vykonávajú buď tzv. jednoduché alebo komplexné pozemkové úpravy. Realizácia takéhoto projektu znamená výrazný pozitívny determinant rozvoja územia (napr. pri rôznej výstavbe – budovanie cyklistických trás, príprava stavebných pozemkov, výstavba rekreačných lokalít, nájomné vzťahy v poľnohospodárstve a pod.), vytvárajú sa ním oveľa priaznivejšie podmienky na potenciálny rozvoj územia. Vykonanie komplexného projektu pozemkových úprav v jednotlivých obciach má vo svojej gescii štát, ktorý tento proces riadi prostredníctvom okresných úradov. Komplexný projekt pozemkových úprav v obci Sedliská realizovaný ešte nebol.

STEEP analýza

Okrem vnútorných faktorov majú na rozvoj územia vplyv aj rôzne vonkajšie faktory (také, ktoré obec nedokáže ovplyvniť). Pri identifikovaní problémov obce a hľadanií stratégie/í na ich vyriešenie je preto potrebné si uvedomiť, že tieto riešenia môžu byť v budúcnosti ovplyvnené aj spomínanými vonkajšími faktormi. Externé faktory sú rozdelené do 5 oblastí: S – sociálne, T – technologické, E – ekonomické, E – ekologické, P – politické. Úlohou STEEP analýzy (analýzy externého prostredia) je napomáhať tvorcom rozhodnutí predvídať budúci možný vývoj a na tieto zmeny sa pripraviť.

Formulár 4 (A8): STEEP analýza

Sociálne	Technologické	Ekonomické	Ekologické	Politické
Starnutie obyvateľstva, emigrácia mladých ľudí do miest	Zavádzanie nových materiálov a inovatívnych technológií v hospodárstve	Ekonomická situácia štátu (dopady ekonomického vývoja v jednotlivých sektoroch, výrazná podpora štátu vybraným sektorom)	Klimatické zmeny (častejšie a extrémnejšie výkyvy počasia, sucho, znižujúce sa zásoby pitnej vody...)	Politika vlády v hospodárskej, sociálnej a environmentálnej oblasti
Zmeny vzdelanostnej štruktúry obyvateľstva	Využívanie moderných informačno-komunikačných technológií	Možnosti financovania projektov z fondov EU a iných zdrojov	Verejný tlak na zavádzanie ekologických a environmentálnych technológií	Zmena priorít vlády ako výsledok volieb
Zmena postojov obyvateľov a reprezentantov rôznych sektorov k lokálnemu rozvoju	Digitalizácia verejnej správy, vytváranie mobilných aplikácií pre využívanie verejných služieb	Rozvoj malého a stredného podnikania	Zvyšovanie povedomia verejnosti o ochrane ŽP a rast environmentálnej zodpovednosti obyvateľstva	Legislatívne zmeny v rôznych oblastiach
Prehlbujúce sa rozdiely medzi obyvateľmi v oblasti príjmov	Nové technologické riešenia v oblasti sociálnych služieb a zdravotníctva	Zvyšovanie / znižovanie kúpsychopnosti obyvateľstva	Podpora a využívanie alternatívnych zdrojov energie	Štrukturálna politika Európskej únie

Zmeny v mobilite obyvateľov	Výrazné zmeny na trhu práce ovplyvnené inováciami a novými technológiami	Dostupnosť finančných zdrojov	Odpadové hospodárstvo	Nová politika územného rozvoja v SR – dôraz na integrované územné investície a na prístup zdola
Zvyšujúca / znižujúca sa kvalita života obyvateľov		Daňová politika štátu	Vplyv rôznych subjektov na tvorbu politík v oblasti ŽP	

Zdroj:

MDVRR

2015,

vlastné

spracovanie

A.III ZHODNOTENIE SÚČASNÉHO STAVU ÚZEMIA

SWOT analýza

HOSPODÁRSKA OBLASŤ

Ekonomická aktivita, podnikanie, služby, cestovný ruch, poľnohospodárstvo, dopravná a technická infraštruktúra

SILNÉ	SLABÉ
<ul style="list-style-type: none"> - Dostatok kvalifikovanej a vzdelanej pracovnej sily - Dostatok lacnejšej pracovnej sily - Záujem kvalifikovanej pracovnej sily o prácu v regióne - Záujem o zvyšovanie si kvalifikácie - Nárast podnikateľských subjektov v obci a regióne - Záujem obyvateľov obce o podnikanie - Vhodne podmienky pre cestovný ruch v obci a blízkom regióne - Ponuka turistických atrakcií v obci a regióne - Záujem o podnikanie v agrosektore - Bohatá tradícia v remeselníctve - Dobré pokrytie signálom všetkých mobilných operátorov - Prevádzka Slovenskej pošty - Dobré napojenie na cestnú sieť (národnú aj medzinárodnú) - Výstavba cyklochodníkov - Vybudovanie rozvody zemného plynu - Vybudované rozvody elektrickej siete - Vybudovanie vodovodnej siete - Vybudované rozvody kanalizačnej siete - Napojenie kanalizačnej siete na ČOV - Záujem mladých ľudí o IBV 	<ul style="list-style-type: none"> - Nedostatok vzdelávacích inštitúcií v regióne - Nedostatok podnikateľských subjektov v sektore malého a stredného podnikania - Odchod kvalifikovanej pracovnej sily z obce a regiónu - Nedostatok pracovných príležitosti v obci a regióne - Nutnosť dochádzať za službami - Nedostatočná sieť základných a doplnkových služieb - Absencia zdravotníckych zariadení v obci - Nedobudované a neoznačené turistické a cykloturistické chodníky - Absencia služieb cestovného ruchu - Absencia chodníkov pre peších popri miestnych komunikáciách - Nedostatočná kvalita miestnych komunikácií - Nedostatočná technická infraštruktúra pri novej IBV
PRÍLEŽITOSTI	OHROZENIA
<ul style="list-style-type: none"> - Vytvorenie pracovných príležitosti - Možnosť získania finančných prostriedkov z štrukturálnych fondov EÚ - Rozvoj netradičných foriem podnikania - Zakladanie partnerstiev v oblasti cezhraničnej spolupráce - Záujem obyvateľov o tradičné remesla - Vytváranie vhodných podmienok pre podnikanie v obci a regióne - Výstavba cyklotrás - Lacná pracovná sila v regióne - Zvyšovanie bezpečnosti cestnej premávky 	<ul style="list-style-type: none"> - Nedostatok finančných prostriedkov na rozvoj obce a regiónu - Malá podpora miest a obcí zo strany štátu - Nevýhodné podmienky na čerpanie finančných prostriedkov pre obce - Stavebné a legislatívne prekážky - Neochota investorov o podnikateľské aktivity v obci - Vysoké počiatkové vstupné náklady pre začínajúcich podnikateľov - Vysporiadanie pozemkov pod technickou infraštruktúrou (cyklotrasy, chodníky) - Nízka kúpna sila obyvateľov

SOCIÁLNA OBLASŤ

Bývanie, vzdelávanie, kultúra, šport, spoločenský život, zdravie, sociálne aktivity

SILNÉ	SLABÉ
<ul style="list-style-type: none">- Blízkosť okresných miest a krajského mesta- Možnosť IBV v obci- Existencia materskej školy v obci- Existencia základnej školy v obci- Existencia školskej jedálne- Dobre fungujúca mimoškolská činnosť- Dobrá dostupnosť stredných odborných a vysokých škôl- Existencia kultúrneho domu v obci- Existencia prírodného amfiteátra v obci- Prítomnosť kultúrnych pamiatok v obci a regiónu- Možnosť športovej činnosti v obci: futbalové ihrisko, futbalové ihrisko- Existencia športovísk v obci- Pravidelné organizovanie kultúrnych a kultúrno-spoločenských podujatí v obci- Dobrá dostupnosť k zdravotnej starostlivosti- Blízkosť poskytovateľov sociálnych služieb	<ul style="list-style-type: none">- Nedostatočné možnosti financovania pre mladé rodiny v oblasti riešenia bytovej otázky- Potreba materiálno-technického vybavenia predškolských a školských zariadení- Nedostatočné a zastaralé vybavenie školskej jedálne a kuchyne- Zlý technický stav kultúrneho domu- Nedostatočné materiálno-technické vybavenie športovísk- Absencia priestorov pre spolkovú činnosť a voľnočasové aktivity obyvateľov- Absencia poskytovateľov sociálnych služieb v obci- Vysoká sociálna odkázanosť najmä príslušníkov MRK
PRÍLEŽITOSTI	OHROZENIA
<ul style="list-style-type: none">- Obnova bytového fondu v obci- Rekonštrukcia školskej infraštruktúry v obci- Vytvorenie vhodných podmienok a rozšírenie ponuky pre mimoškolskú činnosť a mimoškolské aktivity žiakov MŠ a ZŠ- Rekonštrukcia budovy kultúrneho domu, knižnice- Lepšia koordinovanosť a propagácia kultúrnych podujatí- Dobudovanie a vybavenie športovísk a ich využitie na voľnočasové aktivity obyvateľov- Podpora talentov v oblasti kultúry a športu- Možnosť výstavby priestorov pre poskytovanie sociálnych služieb- Zmeny v legislatívnej oblasti- Možnosti získania finančných prostriedkov zo štrukturálnych fondov EÚ	<ul style="list-style-type: none">- Nedostatok finančných prostriedkov potrebných na podporu IBV- Nedostatok finančných prostriedkov pre potreby rozvoja obce v oblasti športu a kultúry- Znižujúci sa záujem mladších obyvateľov obce o voľnočasové aktivity- Nedostatočný záujem kvalifikovaného personálu poskytovať zdravotnú starostlivosť a sociálne služby- Nedostatok finančných prostriedkov pre rozvoj kultúry a športu- Nedostatočná legislatívna úprava- Zhoršujúca sa sociálna situácia u niektorých skupín obyvateľstva- Nízka úroveň zdravia u niektorých skupín obyvateľstva

ENVIRONMENTÁLNA OBLASŤ

Životné prostredie, nakladanie s odpadmi

SILNÉ	SLABÉ
<ul style="list-style-type: none">- Vybudovaná kanalizačná sieť napojená na ČOV- Dostatočná kapacita ČOV- Vybudovaná vodovodná a kanalizačná sieť v obci- Vypracovaný program odpadového hospodárstva- Vybudovaný zberný dvor- Existencia obecného kompostoviska- Pravidelný vývoz komunálneho odpadu- Zavedený separovaný zber komunálneho odpadu v obci- Zrealizované protipovodňové opatrenia- Zrealizovaná regulácia brehov rieky- Zrealizované protierózne opatrenia- Kvalitné životné prostredie- Ochranná prírodných lokalít	<ul style="list-style-type: none">- Nevybudovaná kanalizácia na odvod dažďovej vody- Nevyužívanie možnosti separovaného zberu všetkým obyvateľmi obce- Nevyužívanie potenciálu kompostoviska obyvateľmi obce- Nedostatočné množstvo finančných prostriedkov na realizáciu potrebných opatrení v oblasti životného prostredia- Nedostatočná regulácia hlavne menších vodných tokov- Nedostatočná ochrana pred privalovými vodami
PRÍLEŽITOSTI	OHROZENIA
<ul style="list-style-type: none">- Zvyšovanie povedomia obyvateľstva o ochrane životného prostredia- Regulácia vodných tokov a revitalizácia ich okolia- Možnosť čerpania finančných prostriedkov na podporu zvýšenia kvality životného prostredia- Odstránenie zdrojov znečistenia povrchových a podzemných vôd- Rozvoj ekologického poľnohospodárstva- Výsadba drevín a vytváranie zelených zón v obci- Ekologizácia priemyselnej výroby- Zvýšenie kvality environmentálnej výchovy u detí v predškolských a školských zariadeniach- Zabezpečiť efektívny separovaný zber v obci- Využitie všetkých dostupných možností na plné využitie kompostoviska a zberného dvora	<ul style="list-style-type: none">- Nedostatok finančných prostriedkov- Nedostatočná ochrana vodných zdrojov pre ich znečistením- Zhoršenie zdravotného stavu obyvateľov- Znečistenie ovzdušia veľkými znečisťovateľmi- Radikalizácia zmien kvality životného prostredia na miestnej a globálnej úrovni- Tlak na ŽP a pôvodnú krajinu, urbanizácia krajiny- Rozvoj priemyselných odvetví s negatívnym dopadom na kvalitu životného prostredia- Nárast množstva odpadov vyprodukovaných na jedného obyvateľa- Nízka disciplína obyvateľov a podnikov narábajúcimi s odpadom- Nedostatočné povedomie o ochrane životného prostredia medzi jednotlivými skupinami obyvateľstva- Nedostatočná osвета medzi obyvateľmi v otázkach environmentálneho povedomia- Klimatické zmeny spôsobené činnosťou človeka

STRATEGICKÁ ČASŤ

B.I VÍZIA OBCE DO ROKU 2029

„Dynamicky sa rozvíjajúca sa obec s dobrou verejnou infraštruktúrou, občianskou vybavenosťou, s možnosťami dôstojného bývania pre všetkých, vytvorenými vzdelávacími kapacitami, priaznivými podmienkami pre podnikanie, so spokojnými obyvateľmi žijúcimi na štandardnej životnej úrovni.“

B.II KLÚČOVÉ ROZVOJOVÉ VÝZVY, FORMULÁCIA A NÁVRH STRATÉGIE

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce ako strategický dokument pozostáva z troch hlavných pilierov, ktorými sú:

HOSPODÁRSKA OBLASŤ

Ekonomická aktivita, podnikanie, služby, cestovný ruch, poľnohospodárstvo, technická infraštruktúra

SOCIÁLNA OBLASŤ

Bývanie, vzdelávanie, kultúra, šport, spoločenský život, zdravie, soc. aktivity

ENVIRONMENTÁLNA OBLASŤ Životné prostredie

PRIORITA A1) VYUŽIŤ MIESTNY POTENCIÁL V OBLASTI ROZVOJA PODNIKANIA V OBCI

V oblasti podnikateľského sektora a služieb sa obec zameria na podporu rozvoja zamestnanosti a podnikateľského sektora, kde chce uskutočniť realizáciu vzdelávacích a informačných aktivít v oblasti samo zamestnávania, začatia podnikania, efektívneho podnikania, pripraviť a realizovať projekt Centra lokálneho pracovného poradenstva. V oblasti rozvoja poľnohospodárskej a lesníckej činnosti chce obec vypracovať a aplikovať systém podpory mladých a začínajúcich poľnohospodárov v obci a vybudovanie obecného trhoviska (predaj regionálnych produktov).

PRIORITA A2) ZABEZPEČIŤ KOMPLETNÚ A KVALITNÚ TECHNICKÚ A DOPRAVNÚ INFRAŠTRUKTÚRU NA ÚZEMÍ OBCE

Obec sa v tomto a nasledujúcom programovom období zameria predovšetkým na modernú a vyhovujúcu technickú infraštruktúru, výstavbu, kanalizácie a vodovodu, vybudovanie chodníkov pre peších a cyklistov a výstavba cyklochodníkov. V rámci estetiky obce sa zameria na rekonštrukcie autobusových zastávok ich vybavenia prvkami drobnej architektúry, úpravou parkoviska pred budovou Obecného úradu.

PRIORITA B1) PODPORA BÝVANIA

V rámci podpory bývania si obec kladie za cieľ vysporiadanie pozemkov a podpora Individuálnej bytovej výstavby (IBV), a to buď výkupom pozemkov alebo zámenou pozemkov pod stavbami a následným sprostredkovaním predaja pozemkov od vlastníkov k obyvateľom. Ďalším krokom je príprava štúdie a realizácia individuálnej bytovej výstavby a nájomných bytov v obci a príprava lokalít pre individuálnu bytovú výstavbu.

PRIORITA B2) PODPORIŤ ROZVOJ KOMUNITNÉHO ŽIVOTA OBCE V OBLASTI SOCIÁLNEJ, ŠKOLSTVA, SPOLOČENSKÉHO ŽIVOTA A ŠPORTU PRE OBYVATEĽOV OBCE

V sociálnej oblasti sa obec zameria na podporu a rozvoj sociálnych služieb. Potrebné je vybudovať objekt centra sociálnych a zdravotných služieb, zariadiť dom smútku a rozšíriť cintorín. Športovú oblasť plánuje obec posilniť výstavbou športového areálu a vybudovaním multifunkčného a detského ihriska v obci. V školstve je potrebné zabezpečiť rekonštrukciu materskej škôlky a základnej školy. Budovanie infraštruktúry cestovného ruchu sa zameria na výstavbu a rekonštrukciu oddychových miest a budovanie cyklochodníkov. V neposlednom rade je pre obec dôležitý marketing, a to vo forme tvorby propagačného materiálu, modernizácie a tvorby nových webových stránok.

PRIORITA C1) ZLEPŠIŤ STAV ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA V OBCI

Obec Sedliská sa zameria na skvalitnenie životného prostredia, rekonštrukciu obecných hrádzok pre zadržiavanie prívalových vôd, vysádzanie a udržiavanie verejnej zelene a typických rastlín s cieľom zachovania príznačného biotopu, lokalizáciu a odstraňovanie čiernych skládok, zriadenie zberného dvora, monitoring a verejnú kontrolu životného prostredia.

V analytickej časti tohto PHSR boli identifikované niektoré kľúčové rozvojové výzvy. Ich súhrnný prehľad a formuláciu stratégie na vyriešenie každej z týchto kľúčových výziev uvádzame v nasledovnom prehľade:

Tabuľka 37 Kľúčové rozvojové výzvy a stratégie na ich vyriešenie

Kľúčová rozvojová výzva	Stratégia na jej vyriešenie
Nezamestnanosť	
<ul style="list-style-type: none"> približne 90 % „nezamestnateľných“ uchádzačov o zamestnanie (dlhodobá nezamestnaní, žiadne alebo len obmedzené pracovné návyky, žiadna kvalifikácia) 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ zamestnať, príp. zlepšovať zamestnateľnosť (získavaním pracovných návykov) najviac ohrozených UoZ – napr. zapájaním do AOTP,
Dopravná infraštruktúra	
<ul style="list-style-type: none"> slabšie prepojenie časti obce s jadrom obce 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ predĺžiť miestnu komunikáciu a vybudovať chodníky v rámci jednotlivých častí obce
<ul style="list-style-type: none"> chýbajúce pešie a cyklistické prepojenie so okolitými obcami 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vybudovať chodník pre peších a cyklistov, prepájajúci okolité obce
Vodovod a kanalizácia	
<ul style="list-style-type: none"> 100 % nemá prístup k verejnému vodovodu 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vybudovať vodovod, pripojiť stavby na vodovod
<ul style="list-style-type: none"> 100 % nemá prístup k splaškovej kanalizácii 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vybudovať chýbajúcu splaškovú kanalizáciu, pripojiť stavby na kanalizáciu, napojiť vybudovanú kanalizačnú sieť na ČOV

Verejné osvetlenie	
<ul style="list-style-type: none"> • chýbajúce verejné osvetlenie a miestny rozhlas v niektorých častiach obce 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ dobudovať verejné osvetlenie ✓ dobudovať miestny rozhlas
Vzdelanostná štruktúra a školstvo	
<ul style="list-style-type: none"> • absencia vybavenosti MŠ a ZŠ 	Rekonštrukcia základnej a materskej škôlky v obci a ich materiálno-technické vybavenie
Domový a bytový fond	
<ul style="list-style-type: none"> • chýbajúce pozemky pre výstavbu nájomných bytov 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vysporiadať všetky vlastnícke vzťahy k pozemkom, vytvoriť vhodné podmienky pre rozvoj IBV, vykonať úpravu pozemkov
<ul style="list-style-type: none"> • chýbajúce nájomné byty 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vybudovať bytové domy s nájomnými bytmi (prípadne zabezpečiť prestupné bývanie)
Zdravotníctvo a sociálne služby	
<ul style="list-style-type: none"> • obmedzená ponuka sociálnych služieb v obci 	hľadať a osloviť poskytovateľov sociálnych služieb, rozšíriť ponuku sociálnych služieb
Kultúrno-spoločenský život a šport	
<ul style="list-style-type: none"> • slabší prístup k športovej infraštruktúre 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vybudovať multifunkčné ihrisko a dobudovať sociálne zariadenia pri futbalovom ihrisku
<ul style="list-style-type: none"> • chýbajúce detské ihriská 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vybudovať detské ihriská
Odpadové hospodárstvo	
<ul style="list-style-type: none"> • zvýšiť úroveň vytriedenia odpadov 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ skvalitniť systém zberu odpadov a zvýšiť mieru vytriedenia – prostredníctvom výstavby zberného dvora, skvalitnenia triedeného zberu v obci a realizáciou ďalších opatrení
<ul style="list-style-type: none"> • nízke environmentálne povedomie 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ zlepšiť nízke environmentálne povedomie príslušníkov (vzdelávanie, osвета, aktivity)

Zdroj: vlastné spracovanie

B.III STRATEGICKÉ CIELE ROZVOJA OBCE

A) HOSPODÁRSKA OBLASŤ
Priorita A1) Využiť miestny potenciál v oblasti rozvoja podnikania v obci
Opatrenia:
A 1.1 Zlepšenie podmienok na rozvoj podnikateľského sektora a zlepšenie ponuky pracovných miest
A 1.2 Podpora cestovného ruchu
Priorita A2) Zabezpečiť kompletnú a kvalitnú technickú a dopravnú infraštruktúru na území obce
Opatrenia:
A 2.1 Rekonštrukcia a vybudovanie miestnych komunikácií, chodníkov a premostení v obci
A 2.2 Vybudovanie cyklistických chodníkov
A 2.3 Rekonštrukcia autobusových zastávok
A 2.4 Zlepšenie elektrifikácie v obci
A 2.5 Vybudovanie jednoduchých areálov s prvkami pre detské hry a aktivity
A 2.6 Rekonštrukcia cintorínov v obci
A 2.7 Úprava verejného priestranstva pred obecným úradom
A 2.8 Výstavba vodovodnej siete a kanalizačnej siete v obci
A 2.9 Dobudovanie a rekonštrukcia verejného osvetlenia v obci
A 2.10 Doplnenie kamerového systému v obci
A 2.11 Vybudovanie spevnených plôch v obci slúžiacich ako parkoviska
B) SOCIÁLNA OBLASŤ
Priorita B1) Podpora bývania
Opatrenia:
B 1.1 Podpora súkromnej bytovej výstavby
B 1.2 Podpora výstavby nájomných bytov
B 1.3 Rekonštrukcia bytového fondu
Priorita B2) Podporiť rozvoj komunitného života obce v oblasti sociálnej,

školy, spoločenského života a športu pre obyvateľov obce
Opatrenia:
B 2.1 Vybudovanie objektov a priestorov určených na organizovanie športových, kultúrnych a spoločenských podujatí
B 2.2 Zlepšenie kvality a pestrosti kultúrnych podujatí pre rôzne cieľové skupiny
B 2.3 Vybudovanie objektov a priestorov určených na organizovanie športových podujatí
B 2.4 Zlepšenie kvality a pestrosti športových podujatí
B 2.5 Rekonštrukcia/modernizácia a vybavenie materskej a základnej školy
B 2.6 Vybudovanie/rekonštrukcia domu smútku
B 2.7 Vybudovanie/rekonštrukcia hasičského centra
C) ENVIRONMENTÁLNA OBLASŤ
Priorita C1) Zlepšiť stav životného prostredia v obci
Opatrenia:
C 1.1 Zabezpečenie protipovodňovej ochrany a vododržnosti územia
C 1.2 Vybudovanie infraštruktúry vodovodnej a kanalizačnej siete
C 1.3 Zlepšenie kvality povrchových tokov a podzemných vôd
C 1.4 Znižovanie produkcie odpadov
C 1.5 Dovybavenie potrebnou technikou obecného zberného dvora
C 1.6 Propagácia metód moderného odpadového hospodárstva
C 1.7 Obnoviteľné zdroje energie pre obecné budovy
C 1.8 Vybudovanie vodnej nádrže pre potreby požiarnikov

PROGRAMOVÁ ČASŤ

C.I OPATRENIA A PROJEKTY VRÁTANE ICH PRIRADENIA K JEDNOTLIVÝM CIEĽOM A PRIORITÁM

A) HOSPODÁRSKA OBLASŤ			
Priorita A 1 Využiť miestny potenciál v oblasti rozvoja podnikania v obci			
Opatrenia	Aktivity	Termín plnenia	Zodpovedný
A 1.1 Zlepšenie podmienok na rozvoj podnikateľského sektora a zlepšenie ponuky pracovných miest	A 1.1.1 Podpora rozvoja podnikateľských subjektov zo strany obce		OcÚ
	A 1.1.2 Podpora rozvoja poľnohospodárstva		OcÚ
A 1.2 Podpora cestovného ruchu	A 1.2.1 Výstavba a zriadenie informačného centra v obci		OcÚ
A) HOSPODÁRSKA OBLASŤ			
Priorita A 2 Zabezpečiť kompletnú a kvalitnú technickú a dopravnú infraštruktúru na území obce			
A 2.1 Rekonštrukcia a vybudovanie miestnych komunikácií, chodníkov a premostení v obci	A 2.1.1 Výstavba miestnych chodníkov popri miestnych komunikáciách v obci		OcÚ
	A 2.1.2 Rekonštrukcia premostení pri domoch v rámci miestnych komunikácií		OcÚ,

	A 2.1.3 Rekonštrukcia miestnych komunikácií v obci		OcÚ,
	A 2.1.4 Vybudovanie verejného priestoru pri obecnom úrade a pri materskej a základnej škole		OcÚ,
A 2.2 Vybudovanie cyklistických chodníkov	A 2.2.1 Vybudovanie cyklochodníka v katastri obce a prepojenie s ostatnými obcami v regióne		OcÚ,
A 2.3 Rekonštrukcia autobusových zastávok v obci	A 2.3.1. Rekonštrukcia autobusových zastávok v obci a ich vybavenie prvkami drobnej architektúry		OcÚ,
A 2.4 Zlepšenie elektrifikácie v obci	A 2.4.1 Rozšírenie a skvalitnenie elektrického vedenia v obci		OcÚ,
A 2.5 Vybudovanie jednoduchých areálov s prvkami pre detské hry a aktivity	A 2.5.1. Vybudovanie detských ihrísk v širšom centre obce a v centre obce pri obecnom úrade		OcÚ,
A 2.6 Rekonštrukcia cintorína v obci	A 2.6.1. Rekonštrukcia cintorínov výstavba nového oplotenia, výstavba prístupových ciest a chodníkov		OcÚ,
A 2.7 Úprava verejného priestranstva pred obecným úradom	A 2.7.1. Revitalizácia verejného priestranstva pred obecným úradom (vybudovanie parkovacích miest, osadenie lavičiek a vybudovanie zelenej infraštruktúry)		OcÚ,
A 2.8 Výstavba vodovodnej a kanalizačnej siete v obci	A 2.8.1. Výstavba vodovodnej siete v obci		OcÚ,
	A 2.8.2. Výstavba kanalizačnej siete v obci a jej napojenie na ČOV		OcÚ,

A 2.9 Dobudovanie a rekonštrukcia verejného osvetlenia v obci	A. 2.9.1. Dobudovanie a rekonštrukcia verejného osvetlenia v obci spojená s výmenou svietidiel za úspornejšie		OcÚ,
A 2.10 Doplnenie kamerového systému v obci	A 2.10.1. Doplnenie kamerového systému v obci na zabezpečenie zvýšenej bezpečnosti obyvateľov a návštevníkov obce		OcÚ,
A 2.11 Vybudovanie spevnených plôch v obci slúžiacich ako parkoviska	A 2.11.1. Vybudovanie parkovísk a spevnených plôch v okolí obecných budov, cintorína, kostola a domu smútku		OcÚ,
B) SOCIÁLNA OBLASŤ			
Priorita B 1 Podpora bývania			
B 1.1 Podpora súkromnej bytovej výstavby	B 1.1.1 Rozšírenie zastavanosti obce o nové lokality pre výstavbu rodinných domov		OcÚ,
	B 1.1.2 Vysporiadanie vlastníckych vzťahov pre pozemkové úpravy		OcÚ,
B 1.2 Podpora výstavby nájomných bytov	B 1.2.1 Rozšírenie zastavanosti obce v rámci možnosti výstavby nájomných bytov		OcÚ,
B 1.3 Rekonštrukcia bytového fondu	B 1.3.1. Rekonštrukcia a zateplenie bytovky		OcÚ,
B) SOCIÁLNA OBLASŤ			
Priorita B 2 Podporiť rozvoj komunitného života obce v oblasti sociálnej, školstva, spoločenského života a športu pre obyvateľov obce			
B 2.1 Vybudovanie objektov a priestorov určených na	B 2.1.1 Vybudovanie viacúčelového zariadenia vhodného na organizovanie rôznych kultúrnych a spoločenských podujatí		OcÚ,

organizovanie kultúrnych a spoločenských podujatí			
	B 2.1.2 Rekonštrukcia kultúrneho domu (interiér a exteriér)		
B 2.2 Zlepšenie kvality a pestrosti kultúrnych podujatí pre rôzne cieľové skupiny	B 2.2.1 Príprava a organizovanie podujatí pre všetky cieľové skupiny obyvateľstva obce		OcÚ,
B 2.3 Vybudovanie objektov a priestorov určených na organizovanie športových podujatí	B 2.3.1 Vybudovanie spoločného športového areálu a oddychovej zóny v centrálnej časti obce (multifunkčné ihrisko a senior fitness park)		OcÚ,
B 2.4 Zlepšenie kvality a pestrosti športových podujatí	B 2.4.1 Príprava a organizovanie podujatí pre všetky cieľové skupiny obyvateľstva obce		OcÚ,
B 2.5 Rekonštrukcia/modernizácia a vybavenie materskej a základnej školy	B 2.5.1 Rekonštrukcia budovy materskej školy, modernizácia a vybavenie vnútorných priestorov		OcÚ,
	B 2.5.2 Rekonštrukcia budovy základnej školy, modernizácia vybavenia vnútorných priestorov a vybavenia pre potreby učiteľov a žiakov		OcÚ,
	B 2.5.3 Prístavba školskej jedálne		OcÚ,
B 2.6 Vybudovanie/rekonštrukcia	B 2.6.1 Vybudovanie/rekonštrukcia domu smútku		OcÚ,

domu smútku			
B 2.7 Vybudovanie/rekonštrukcia hasičského centra	B 2.7.1 Vybudovanie/rekonštrukcia hasičského centra		OcÚ
C) ENVIRONMENTÁLNA OBLASŤ			
Priorita C 1 Zlepšiť stav životného prostredia v obci			
C 1.1 Zabezpečenie protipovodňovej ochrany a vododržnosti územia	C 1.1.1 Spracovať a realizovať opatrenia protipovodňovej ochrany a vododržnosti územia		OcÚ,
	C 1.1.2 Pravidelné prečisťovanie a údržba korýt všetkých vodných tokov		OcÚ,
	C 1.1.3 Oprava a spevnenie obecných kanálov a stôk – dažďová kanalizácia		OcÚ,
C 1.2 Vybudovanie infraštruktúry vodovodnej a kanalizačnej siete	C 1.2.1 Vybudovanie rozvodov vodovodnej siete v obci		OcÚ,
	C 1.2.2 Vybudovanie kanalizačnej siete v obci a jej napojenie na ČOV		OcÚ,
C 1.3 Zlepšenie kvality povrchových tokov a podzemných vôd	C 1.3.1 Podpora využívania podzemných vôd bez negatívneho vplyvu na kvalitu životného prostredia		OcÚ,
	C 1.3.2 Ochrana podzemných vôd pred všetkými formami znečistenia		OcÚ,

	C 1.3.3 Zabezpečenie zvýšenej priepustnosti obecných kanálov a stok popri obecných komunikáciách		OcÚ,
	C 1.3.4 Podpora využívania podzemných vôd bez negatívneho vplyvu na kvalitu životného prostredia		OcÚ,
C 1.4 Znižovanie produkcie odpadov	C 1.4.1 Zvýšenie podielu separácie odpadov a jeho zhodnocovania a zavedenie triedeného kontajnerového zberu		OcÚ,
	C 1.4.2 Likvidácia nelegálnych skládok v katastri obce		OcÚ
C 1.5 Dobybavenie obecného zberného dvora	C 1.5.1 Dobybavenie obecného zberného dvora a vybavenie dvora štiepkovačom, prekopávačom kompostoviska a iným technickým vybavením		OcÚ,
C 1.6 Propagácia metód moderného odpadového hospodárstva	C 1.6.1 Podporiť vzdelávanie a výchovu všetkých skupín obyvateľstva k ochrane a tvorbe životného prostredia		OcÚ,
C 1.7 Obnoviteľné zdroje energie pre obecné budovy	C 1.7.1 Využiť všetky možnosti pre využitie obnoviteľných zdrojov energie pre budovy vo vlastníctve obce		OcÚ,
C 1.8 Vybudovanie vodnej nádrže pre potreby požiarnikov	C 1.8.1 Vybudovanie protipožiarienej zbernej vodnej nádrže		OcÚ,
C 1.9 Neformálne enviromentálne vzdelávanie a osвета, propagácia	C 1.9.1 Zážitková enviromentálna výchova		OcÚ,

Zdroj: obecný úrad, vlastné spracovanie

Termín plnenia realizácie jednotlivých aktivít v daných oblastiach bude doplňovaný priebežne a to na základe **vyhlásených výziev** v rámci ktorých bude obec vystupovať ako prijímateľ a bude môcť realizovať jednotlivé aktivity, ktoré sú v tomto spracovanom Programe hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce alebo **na základe možnosti získania finančných prostriedkov z iných zdrojov** (napr. Dotácie od štátu alebo vyčlenenie finančných prostriedkov z jednotlivých kapitol ministerstiev a iné).

C.II PROJEKTOVÉ ZÁMERY OBCE NA OBDOBIE 2023-2029 S VÝHLADOM NA ROK 2032

Názov projektu	Kategória	Popis projektu	Lokalita	Súlad a aktivitami	Odhad nákladov (v tis.)	Status projektov	Pripravenosť		
							Projektová dokumentácia	Stavebné povolenie	Vysporiadanie pozemkov

C.III PRIORITIZÁCIA PROJEKTOVÝCH ZÁMEROV

Dôležitým momentom v procese realizácie PHSR bude schvaľovanie financovania jednotlivých projektových zámerov obecným zastupiteľstvom. Pri výbere konkrétnych projektov bude preto nutné prihliadať na ich dôležitosť a význam – či už z hľadiska legislatívneho, vo vzťahu k rozvoju obce a pod. Z tohto dôvodu bola vykonaná prioritizácia projektových zámerov, ktoré samospráva obce Kalná Roztoka plánuje realizovať. Prioritizácia bola vykonaná podľa nasledovného kľúča:

- zohľadnených bolo 5 kľúčových východísk (1: pripravenosť projektového zámeru, 2: možnosti jeho financovania z EŠIF, 3: skutočnosť, či jeho realizácia zodpovedá identifikovaným rozvojovým výzvam, 4: priorita realizácie projektového zámeru podľa fókusovej skupiny)
- každému kľúčovému východisku bola priradená váha a možný počet bodov, ktorý možno v rámci daného východiska získať
- na záver sa získané body za všetky kľúčové východiská sčítali a jednotlivé projektové zábery boli zaradené do jednej z 5 skupín (podľa počtu získaných bodov) nasledovne:

Počet získaných bodov	Dôležitosť a význam projektového zámeru
76-90	najvyššia priorita
56-76	vysoká priorita
41-55	stredná priorita
21-40	nízka priorita
0-20	najnižšia priorita

Prioritizácia jednotlivých projektových zámerov je platná k dátumu spracovania tohto PHSR). V priebehu času sa však môžu jednotlivé východiská zmeniť (napr. niektoré konkrétne aktivity začnú byť/prestanú byť podporované z EŠIF; nastanú problémy a zdržanie napr. s prípravou stavebnotechnickej dokumentácie k niektorému konkrétnemu projektovému zámeru; ukážu sa nové skutočnosti, ktoré ovplyvnia realizáciu niektorého projektového zámeru a ktoré nebolo možné v čase spracovania tohto PHSR predvídať a pod.) – v takom prípade bude potrebné túto prioritizáciu s ohľadom na zmenené podmienky prepracovať.

REALIZAČNÁ ČASŤ

D.I SÚLAD ZADEFINOVANÝCH OPATRENÍ S OPERAČNÝMI PROGRAMAMI

Táto aktualizácia PHSR obce sa vypracúva v období, kedy sa končí „staré“ programové obdobie Európskej únie (2014-2020) a inštitúcie na všetkých relevantných úrovniach (EÚ, SR, VÚC) realizujú prípravy no obdobie nové (2021-2026). V čase spracovania tohto PHSR nie sú ešte v SR zadané nové ciele a priority Slovenskej republiky (ktoré musia byť v súlade s 5 politickými cieľmi, zadanými Európskou komisiou: 1. *Inteligentnejšia Európa*, 2. *Ekologickejšia, nízkouhlíková Európa*, 3. *Prepojenejšia Európa*, 4. *Sociálnejšia Európa* a 5. *Európa bližšie k občanom*) a nie je ani známa podoba operačných programov (v nasledujúcom programovom období by mal pravdepodobne existovať len jeden Operačný program Slovensko). Z tohto (logického) dôvodu bude možné deklarovať súlad opatrení s cieľmi a prioritami Slovenskej republiky pre programové obdobie 2021-2027 až pri nasledujúcej aktualizácii dokumentu.

Jednotlivé opatrenia, zadané v tejto aktualizácii PHSR obce, sú v súlade s nasledovnými operačnými programami z obdobia 2014-2020:

A) HOSPODÁRSKA OBLASŤ							
A 1 Využiť miestny potenciál v oblasti rozvoja podnikania v obci							
Operačné programy	OP Val	OP LZ	OP KŽP	IROP	EVS	PRV	OP II
Opatrenia: A 1.1 Zlepšenie podmienok na rozvoj podnikateľského sektora a zlepšenie ponuky pracovných miest A 1.2 Podpora cestovného ruchu	X	X	X	X		X	
A) HOSPODÁRSKA OBLASŤ							
A 2 Zabezpečiť kompletnú a kvalitnú technickú a dopravnú infraštruktúru na území obce							
Operačné programy	OP Val	OP LZ	OP KŽP	IROP	EVS	PRV	OP II
Opatrenia: A 2.1 Rekonštrukcia a vybudovanie miestnych komunikácií, chodníkov a premostení v obci A 2.2 Vybudovanie cyklistických chodníkov A 2.3 Rekonštrukcia autobusových zastávok A 2.4 Zlepšenie elektrifikácie v obci A 2.5 Vybudovanie jednoduchých areálov s prvkami pre detské hry a aktivity A 2.6 Rekonštrukcia cintorína v obci A 2.7 Úprava verejného priestranstva pred obecným úradom		X	X	X		X	

A 2.8 Výstavba vodovodnej a kanalizačnej siete v obci							
A 2.9 Dobudovanie a rekonštrukcia verejného osvetlenia v obci							
A 2.10 Doplnenie kamerového systému v obci							
A 2.11 Vybudovanie spevnených plôch v obci slúžiacich ako parkoviska							
B) SOCIÁLNA OBLASŤ							
B 1 Podpora bývania							
Operačné programy	OP Val	OP LZ	OP KŽP	IROP	EVS	PRV	OP II
Opatrenia:		X					
B 1.1 Podpora súkromnej bytovej výstavby							
B 1.2 Podpora výstavby nájomných bytov							
B 1.3 Rekonštrukcia bytového fondu							
B) SOCIÁLNA OBLASŤ							
B 2 Podporiť rozvoj komunitného života obce v oblasti sociálnej, školstva, spoločenského života a športu pre obyvateľov obce							
Operačné programy	OP Val	OP LZ	OP KŽP	IROP	EVS	PRV	OP II
Opatrenia:		x		x			
B 2.1 Vybudovanie objektov a priestorov určených na organizovanie kultúrnych a spoločenských podujatí							
B 2.2 Zlepšenie kvality a pestrosti kultúrnych podujatí pre rôzne cieľové skupiny							
B 2.3 Vybudovanie objektov a priestorov určených na organizovanie športových podujatí							
B 2.4 Zlepšenie kvality a pestrosti športových podujatí							
B 2.5 Rekonštrukcia/modernizácia a vybavenie materskej a základnej školy							
B 2.6 Vybudovanie/rekonštrukcia domu							

smútku							
B 2.7 Vybudovanie/rekonštrukcia hasičského centra							
C) ENVIRONMENTÁLNA OBLASŤ							
C 1 Zlepšiť stav životného prostredia v obci							
Operačné programy	OP Val	OP IZ	OP KŽP	IROP	EVS	PRV	OP II
Opatrenia: C 1.1 Zabezpečenie protipovodňovej ochrany a vododržnosti územia C 1.2 Vybudovanie infraštruktúry vodovodnej a kanalizačnej siete C 1.3 Zlepšenie kvality povrchových tokov a podzemných vôd C 1.4 Znižovanie produkcie odpadov C 1.5 Dovybavenie obecného zberného dvora C 1.6 Propagácia metód moderného odpadového hospodárstva C 1.7 Obnoviteľné zdroje energie pre obecné budovy C 1.8 Vybudovanie vodnej nádrže pre potreby požiarnikov		X	X	x			

D.II POPIS ÚLOH JEDNOTLIVÝCH PARTNEROV PRI REALIZÁCIÍ PHSR

Partnermi realizácie jednotlivých aktivít PHSR sú subjekty:

- verejnej správy – školy, relevantné inštitúcie pre jednotlivé oblasti rozvoja obce (napr. ÚPSVaR, okresný úrad, stavebný úrad a pod.),
- spolupracujúce firmy a spoločnosti, s ktorými má obec zmluvu (na základe VO alebo priamym zadaním),
- vlastníci hnutel'ného i nehnuteľného majetku na území obce,
- spolupracujúce záujmové skupiny, občianske združenia, neziskové organizácie so sídlom alebo prevádzkou v obci, s činnosťou, kt. vykonávajú na území obce,
- donori a poskytovatelia grantov, dotácií, darov.

Úlohy uvedených partnerov vychádzajú z príslušnej legislatívy, uzatvorených zmlúv i dohodnutých záväzkov v rámci jednotlivých aktivít PHSR.

D.III POPIS POSTUPOV ORGANIZAČNÉHO A INŠTITUCIONÁLNEHO ZABEZPEČENIA REALIZÁCIE

Realizácia Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja začína po vypracovaní a schválení tohto strategického dokumentu obecným zastupiteľstvom obce.

PHSR obce a jeho prípadná aktualizácia je podmienkou na predloženie žiadosti obce o poskytnutie dotácie zo štátneho rozpočtu a z doplnkových zdrojov.

V zmysle § 12 zákona o regionálnom rozvoji obec vo svojej pôsobnosti na účely podpory regionálneho rozvoja:

- a) analyzuje a hodnotí úroveň rozvoja svojho územia a jeho častí, zabezpečuje jeho trvalo udržateľný hospodársky rozvoj, sociálny rozvoj a územný rozvoj,
- b) zabezpečuje a koordinuje vypracovanie a realizáciu PHSR obce pravidelne ho monitoruje každoročne do 31. mája zasiela príslušnému vyššiemu územnému celku správu o jeho plnení zabezpečuje súlad PHSR obce s územnoplánovacou dokumentáciou,
- c) spolupracuje s VÚC, na území ktorého sa obec nachádza, na príprave a realizácii PHSR VÚC a na účely evidencie poskytuje vyššiemu územnému celku PHSR obce,
- d) podieľa sa na plnení úloh, ktoré súvisia so zameraním podpory regionálneho rozvoja v spolupráci s ministerstvom a ostatnými sociálno-ekonomickými partnermi, ktorí sa nachádzajú na území obce,
- e) vytvára podmienky na vznik a rozvoj územnej spolupráce a partnerstiev,
- f) spolupracuje s ďalšími obcami, regiónmi a územnými celkami alebo s orgánmi iných štátov, ktoré plnia funkcie územnej samosprávy,
- g) podporuje rozvoj podnikateľských aktivít potrebných na rozvoj obce.

Realizácia Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce je činnosťou samosprávy a obec ju vykonáva prostredníctvom svojich orgánov (obecné zastupiteľstvo, starosta).

Obecné zastupiteľstvo

Obecné zastupiteľstvo vykonáva v súvislosti s PHSR nasledovné činnosti:

- a) berie na vedomie návrh strategickú časť dokumentu,
- b) schvaľuje celý dokument PHSR,
- c) každoročne schvaľuje vyhodnotenie plnenia PHSR,
- d) schvaľuje spolufinancovanie jednotlivých projektov financovaných z doplnkových zdrojov financovania a z prostriedkov rozpočtu obce,
- e) schvaľuje každoročne hodnotiace a monitorovacie správy,
- f) rozhoduje o zmenách a aktualizácii programu,
- g) vykonáva iné činnosti (ak je to potrebné/relevantné).

Starosta

Starosta vykonáva v súvislosti s PHSR nasledovné činnosti:

- a) podpisuje uznesenie o schválení (i o aktualizácii či doplnkov) PHSR,
- b) riadi proces realizácie PHSR,
- c) vykonáva uznesenia a zastupuje obec vo vzťahu k štátnym orgánom, k právnickým a fyzickým osobám (riadiace orgány jednotlivých operačných programov, dodávatelia, fondy a iné),
- d) spolupracuje s externými subjektami,
- e) zabezpečuje činnosti na úrovni jednotlivých projektov (príprava projektovej dokumentácie, príslušné povolenia, proces verejného obstarávania, dodávky služieb, tovarov a stavebných prác) a prípravu žiadostí o doplnkové zdroje financovania,
- f) komunikuje s partnermi PHSR, ktorými sú na miestnej úrovni predovšetkým vzdelávacie inštitúcie, spolky, aktivisti a na regionálnej úrovni relevantné inštitúcie,

g) vykonáva iné činnosti (ak je to potrebné/relevantné).

Obecný úrad

Obecný úrad vykonáva v súvislosti s PHSR nasledovné činnosti:

- a) zabezpečuje inštitucionálne a administratívne veci týkajúce sa plnenia PHSR,
- b) okrem prípadov, kedy budú žiadateľmi/prijímateľmi projektov iné subjekty v plnom rozsahu zabezpečuje (vykonáva) administráciu a procesy komunikácie, hodnotenia, monitorovania PHSR.

D.IV STRUČNÝ POPIS KOMUNIKAČNEJ STRATÉGIE

Hlavným cieľom je otvorená a transparentná komunikácia s občanmi, partnermi a širokou verejnosťou a dosiahnutie stavu, aby bol každý občan či subjekt o všetkých súvislostiach, ktoré pre neho z PHSR a jeho realizácie vyplynú, informovaný včas, v dostatočnom rozsahu a primeranou formou. Od počiatkovej fázy prípravy PHSR obce, obec prezentovala a propagovala tento proces a umožňovala obyvateľom participovať na ňom.

Všetky priebežné informácie boli zverejnené na **web stránke obce** (Zámer spracovania, Zápisy zo stretnutí, priebežné výstupy, pozvánky). V obci bol tiež zrealizovaný e-dotazník zameraný na jednotlivé oblasti života obce.

Pred schvaľovaním v obecnom zastupiteľstve bol návrh dokumentu zverejnený pre širokú verejnosť za účelom verejného pripomienkovania a po schválení obecným zastupiteľstvom bol zverejnený na web stránke obce Kalná Roztoka (www.sedliska.sk).

V priebehu realizácie akčného plánu PHSR budú jednotlivé aktivity prezentované verejnosti formou:

- a) pozvánok a oslovovacích listov,
- b) pozvánok na správne konania v zmysle stavebného zákona,
- c) verejnými vyhláškami v zmysle stavebného konania,
- d) informačných článkov v obecnom časopise,
- e) oznamov na web stránke obce, obecnej tabuli, sociálnej sieti FB,
- f) zápisníc z rokovania obecného zastupiteľstva a ním zriadených komisií či pracovných skupín,
- g) povinnej publicity projektov zo zdrojov EŠIF, štátnych dotácií a iných donorov.

Raz ročne obec zrealizuje odpočet zrealizovaných aktivít za predošlý kalendárny rok a vypracuje akčný plán na nasledujúci kalendárny rok, ktorého obsahová i finančná časť je zapracovaná do ročného rozpočtu obce.

D.V SYSTÉM MONITOROVANIA A HODNOTENIA

Monitorovanie a hodnotenie súvisí aj s analýzou a riadením rizík a komunikáciou s verejnosťou ako „pravidelný odpočet“ a prezentácia dosiahnutých výsledkov. Monitoring umožňuje PHSR vhodne aktualizovať (časovo a vecne), či uplatniť iný prístup a vychádza z Plánu hodnotenia a monitorovania.

Je dôležité uistiť sa, že vybrané aktivity a projekty skutočne prispievajú k riešeniu identifikovaných problémov a dosiahnutiu strategických cieľov.

Monitorovanie sa realizuje priebežne počas celého trvania platnosti PHSR na úrovni plnenia jednotlivých aktivít. Cieľom monitorovania je získavanie informácií o skutočnom plnení aktivít, čo môže byť východiskom pre zmenu prípadného negatívneho vývoja, spôsobu realizácie, definovanie a prijatie nových či pozmenených opatrení.

Monitoring sa vykonáva priebežne aj v rámci projektov EŠIF v intervaloch, ktoré sú dohodnuté v zmluve

o nenávratnom finančnom príspevku.

Hodnotenie sa realizuje na úrovni celého Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce. Výstupy hodnotenia sú súčasťou súhrnnej správy za každý uplynulý kalendárny rok, ktorú schvaľuje obecné zastupiteľstvo.

Súbor merateľných ukazovateľov

Východiskové hodnoty merateľných ukazovateľov boli stanovené ako nulové v roku 2023. Cieľové hodnoty boli stanovené pre roky 2026 a 2029.

Formulár 5 (P2): Súbor merateľných ukazovateľov podľa oblastí a priorít

Číslo aktivity	Ukazovateľ	Informačný zdroj/odkaz	Merná jednotka	Východisková hodnota		Cieľová hodnota	
				2023		2026	2029
A 1 Využiť miestny potenciál v oblasti rozvoja podnikania v obci							
A 1.1 Zlepšenie podmienok na rozvoj podnikateľského sektora a zlepšenie ponuky pracovných miest							
A 1.1.1	Podpora rozvoja podnikateľských subjektov zo strany obce	OcÚ		0			
A 1.1.2	Podpora rozvoja poľnohospodárstva	OcÚ		0			
A 1.2 Podpora cestovného ruchu							
A 1.2.1	Výstavba a zriadenie informačného centra v obci	OcÚ		0			
A 2 Zabezpečiť kompletnú a kvalitnú technickú a dopravnú infraštruktúru na území obce							
2.1 Rekonštrukcia a vybudovanie miestnych komunikácií, chodníkov a premostení v obci							
A 2.1.1	Rekonštrukcia miestnych chodníkov popri miestnych komunikáciách v obci	OcÚ		0			
A 2.1.2	Rekonštrukcia premostení pri domoch v rámci miestnych komunikácií	OcÚ		0			
A 2.1.3	Rekonštrukcia miestnych komunikácií v obci	OcÚ		0			
A 2.1.4	Vybudovanie verejného priestoru pri obecnom úrade a pri materskej a základnej škole	OcÚ		0			
A 2.2 Vybudovanie cyklistických chodníkov							
A 2.2.1	Vybudovanie cyklochodníka v katastri obce a prepojenie s ostatnými obcami v regióne	OcÚ		0			
A 2.3 Rekonštrukcia autobusových zastávok							
A 2.3.1.	Rekonštrukcia autobusových zastávok v obci a ich vybavenie prvkami drobnej architektúry	OcÚ		0			
A 2.4 Zlepšenie elektrifikácie v obci							

A 2.4.1	Rozšírenie a skvalitnenie elektrického vedenia v oboch častiach obce	OcÚ		0		
A 2.5 Vybudovanie jednoduchých areálov s prvkami pre detské hry a aktivity						
A 2.5.1.	Vybudovanie detských ihrísk v širšom centre obce a v centre obce pri obecnom úrade	OcÚ		0		
A 2.6 Rekonštrukcia cintorína v obci						
A 2.6.1.	Rekonštrukcia cintorína výstavba nového oplotenia, výstavba prístupových ciest a chodníkov	OcÚ		0		
A 2.7 Úprava verejného priestranstva pred obecným úradom						
A 2.7.1	Revitalizácia verejného priestranstva pred obecným úradom (vybudovanie parkovacích miest, osadenie lavičiek a vybudovanie zelenej infraštruktúry)	OcÚ		0		
A 2.8 Výstavba vodovodnej siete a kanalizačnej siete v obci						
A 2.8.1	Výstavba rozvodov vodovodnej siete v obci	OcÚ		0		
A 2.8.2	Výstavba kanalizačnej siete v obci a jej napojenie na ČOV	OcÚ		0		
A 2.9 Dobudovanie a rekonštrukcia verejného osvetlenia v obci						
A 2.9.1.	Dobudovanie a rekonštrukcia verejného osvetlenia v obci spojená s výmenou svietidiel za úspornejšie v oboch častiach obce	OcÚ		0		
A 2.10 Doplnenie kamerového systému v obci						
A 2.10.1	Vybudovanie kamerového systému v obci na zabezpečenie zvýšenej bezpečnosti obyvateľov a návštevníkov obce	OcÚ		0		
A 2.11 Vybudovanie spevnených plôch v obci slúžiacich ako parkoviska						
A 2.11.1	Vybudovanie parkovísk a spevnených plôch v okolí obecných budov, cintorína, kostolov, domu smútku v obci	OcÚ		0		
Priorita B 1 Podpora bývania						
B 1.1 Podpora súkromnej bytovej výstavby						
B 1.1.1	Rozšírenie zastavanosti obce o nové lokality pre výstavbu rodinných domov	OcÚ		0		
B 1.1.2	Vysporiadanie vlastníckych vzťahov pre pozemkové úpravy	OcÚ		0		
B 1.2 Podpora výstavby nájomných bytov						
B 1.2.1	Rozšírenie zastavanosti obce v rámci možnosti výstavby nájomných bytov	OcÚ		0		
B 1.3 Rekonštrukcia bytového fondu						

B 1.3.1	Rekonštrukcia a zateplenie bytovky	OcÚ		0		
B 2 Podporiť rozvoj komunitného života obce v oblasti sociálnej, školstva, spoločenského života a športu pre obyvateľov obce						
B 2.1 Vybudovanie objektov a priestorov určených na organizovanie kultúrnych a spoločenských podujatí						
B 2.1.1	Vybudovanie viacúčelového zariadenia vhodného na organizovanie rôznych kultúrnych a spoločenských podujatí	OcÚ		0		
B 2.1.2	Rekonštrukcia kultúrneho domu (interiér a exteriér)	OcÚ		0		
B 2.2 Zlepšenie kvality a pestrosti kultúrnych podujatí pre rôzne cieľové skupiny						
B 2.2.1	Príprava a organizovanie podujatí pre všetky vekové skupiny obyvateľov obce	OcÚ		0		
B 2.3 Vybudovanie objektov a priestorov určených na organizovanie športových podujatí						
B 2.3.1	Vybudovanie spoločného športového areálu a oddychovej zóny v centrálnej časti obce (multifunkčné ihrisko a senior fitness park)	OcÚ		0		
B 2.4 Zlepšenie kvality a pestrosti športových podujatí						
B 2.4.1	Príprava a organizovanie športových podujatí pre všetky cieľové skupiny obyvateľstva obce	OcÚ		0		
B 2.5 Rekonštrukcia/modernizácia a vybavenie materskej a základnej školy						
B 2.5.1	Rekonštrukcia budovy materskej školy, modernizácia a vybavenie vnútorných priestorov	OcÚ		0		
B 2.5.2	Rekonštrukcia budovy základnej školy, modernizácia vybavenia vnútorných priestorov a vybavenia pre potreby učiteľov a žiakov	OcÚ		0		
B 2.5.3	Prístavba školskej jedálne	OcÚ		0		
B 2.6 Vybudovanie/rekonštrukcia domu smútku						
B 2.6.1	Vybudovanie/rekonštrukcia domu smútku	OcÚ		0		
B 2.7 Vybudovanie/rekonštrukcia hasičského centra						
B 2.7.1	Vybudovanie/rekonštrukcia hasičského centra	OcÚ		0		
C 1 Zlepšiť stav životného prostredia v obci						
C 1.1 Zabezpečenie protipovodňovej ochrany a vododržnosti územia						
C 1.1.1	Spracovať a realizovať opatrenia protipovodňovej ochrany a vododržnosti územia	OcÚ		0		
C 1.1.2	Pravidelné prečisťovanie a údržba korýt všetkých vodných tokov	OcÚ		0		

C 1.1.3	Oprava a spevnenie obecných kanálov a stôk – dažďová kanalizácia	OcÚ		0		
C 1.2 Vybudovanie infraštruktúry vodovodnej a kanalizačnej siete						
C 1.2.1	Vybudovanie rozvodov vodovodnej siete v obci	OcÚ		0		
C 1.2.2	Vybudovanie kanalizačnej siete v obci a jej napojenie na ČOV	OcÚ		0		
C 1.3 Zlepšenie kvality povrchových tokov a podzemných vôd						
C 1.3.1	Podpora využívania podzemných vôd bez negatívneho vplyvu na kvalitu životného prostredia	OcÚ		0		
C 1.3.2	Ochrana podzemných vôd pred všetkými formami znečistenia	OcÚ		0		
C 1.3.3	Zabezpečenie zvýšenej priepustnosti obecných kanálov a stok popri obecných komunikáciách	OcÚ		0		
C 1.3.4	Podpora využívania podzemných vôd bez negatívneho vplyvu na kvalitu životného prostredia	OcÚ		0		
C 1.4 Znižovanie produkcie odpadov						
C 1.4.1	Zvýšenie podielu separácie odpadov a jeho zhodnocovania a zavedenie triedeného kontajnerového zberu	OcÚ		0		
C 1.5 Dovybavenie obecného zberného dvora						
C 1.5.1	Dovybavenie obecného zberného dvora a vybavenie dvora štiepkovačom, prekopávačom kompostoviska a iným technickým vybavením	OcÚ		0		
C 1.6 Propagácia metód moderného odpadového hospodárstva						
C 1.6.1	Podporiť vzdelávanie a výchovu všetkých skupín obyvateľstva k ochrane a tvorbe životného prostredia	OcÚ		0		
C 1.7 Obnoviteľné zdroje energie pre obecné budovy						
C 1.7.1	Využiť všetky možnosti pre využitie obnoviteľných zdrojov energie pre budovy vo vlastníctve obce	OcÚ		0		
C 1.8 Vybudovanie vodnej nádrže pre potreby požiarnikov						
C 1.8.1	Vybudovanie protipožiarnej zbernej vodnej nádrže	OcÚ		0		

Zdroj: obecný úrad, vlastné spracovanie

D.VI AKČNÝ PLÁN

Vecný a časový harmonogram realizácie jednotlivých opatrení a projektov je nasledovný:

	Aktivita	Termín plnenia	Zodpovednosť	Financovanie (tis. €)
PRIEBEŽNE				
2023				
2024				
2025				
2026				
2027				

2028				
2029				

Tabuľka D.VI AKČNÝ PLÁN bude doplňovaná a aktualizovaná priebežne nakoľko všetky aktivity, ktoré sú zahrnuté do spracovaného Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce sú pre obec potrebné a nie je možné s ohľadom na výšku finančných zdrojov ktorými obec disponuje ich realizovať v čase kedy by to obec chcela resp. potrebovala realizovať.

Kedže prioritou obce je realizovať čo najviac aktivít, ktoré sú uvedené v tomto dokumente no vzhľadom na finančné možnosti obce bude tento akčný plán doplňovaný na základe možnosti alebo dostupnosti finančných prostriedkov, ktoré sú potrebné na realizáciu jednotlivých aktivít či už na základe výziev z jednotlivých Operačných programov na základe výziev na predkladanie Žiadosti o poskytnutie nenávratného finančného príspevku alebo iných možnosti zabezpečenia finančných prostriedkov z iných zdrojov.

FINANČNÁ ČASŤ

E.I INDIKATÍVNY FINANČNÝ PLÁN NA CELÚ REALIZÁCIU PHSR

A) HOSPODÁRSKA OBLASŤ Priorita A 1 Využiť miestny potenciál v oblasti rozvoja podnikania v obci	
A) HOSPODÁRSKA OBLASŤ Priorita A 2 Zabezpečiť kompletnú a kvalitnú technickú a dopravnú infraštruktúru na území obce	
B) SOCIÁLNA OBLASŤ Priorita B 1 Podpora bývania	
B) SOCIÁLNA OBLASŤ Priorita B 2 Podporiť rozvoj komunitného života obce v oblasti sociálnej, školstva, spoločenského života a športu pre obyvateľov obce	
C) ENVIRONMENTÁLNA OBLASŤ Priorita C 1 Zlepšiť stav životného prostredia v obci	
Spolu	

Indikatívny finančný plán na celú realizáciu jednotlivých aktivít, ktoré by chcela obce realizovať v rámci jednotlivých oblastí bude dopĺňaný priebežne a to podľa skutočných finančných nákladov, ktoré budú známe až pri realizácii jednotlivých aktivít a v súvislosti s tým bude doplnená a aktualizovaná tabuľka **E II Model viaczdrojového financovania** nakoľko až pri samotnej realizácii bude možné uviesť skutočnú výšku finančných nákladov za aktivitu resp. za oblasť ako ja zdroje finančných prostriedkov. Indikatívny finančný plán na celú realizáciu PHSR nie je možné vyčíslieť nakoľko v období spracovania tohto Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce a pri procese verejného obstarávania na realizáciu jednotlivých aktivít sa garancia finančných prostriedkov viaže na obmedzené časové obdobie (max. 3-6 mesiacov).

Preto aktualizácia jednotlivých tabuliek, ktoré sú súčasťou finančnej časti PHSR bude vykonávaná priebežne po realizácii konkrétnych aktivít v rámci jednotlivých oblastí.

E.II MODEL VIACZDROJOVÉHO FINANCOVANIA

A) HOSPODÁRSKA OBLASŤ							
Priorita A 1 Využiť miestny potenciál v oblasti rozvoja podnikania v obci							
Aktivity	Spolu v tis. €	Verejné		Vlastné	Súkromné	Úverové	iné
		EŠIF	Národné				
A 1.1.1 Podpora rozvoja podnikateľských subjektov zo strany obce							
A 1.1.2 Podpora rozvoja poľnohospodárstva							
A 1.2.1 Výstavba a zriadenie informačného centra v obci							
A) HOSPODÁRSKA OBLASŤ							
Priorita A 2 Zabezpečiť kompletnú a kvalitnú technickú a dopravnú infraštruktúru na území obce							
A 2.1.1 Rekonštrukcia miestnych chodníkov popri miestnych komunikáciách v obci							
A 2.1.2 Rekonštrukcia premostení pri domoch v rámci miestnych komunikácií							
A 2.1.3 Rekonštrukcia miestnych komunikácií v obci							
A 2.1.4 Vybudovanie verejného priestoru pri obecnom úrade a pri materskej a základnej škole							

A 2.2.1. Vybudovanie cyklochodníka v katastri obce a prepojenie s ostatnými obcami v regióne							
A 2.3.1. Rekonštrukcia autobusových zastávok v obci a ich vybavenie prvkami drobnej architektúry							
A 2.4.1. Rozšírenie a skvalitnenie elektrického vedenia v oboch častiach obce							
A 2.5.1. Vybudovanie detských ihrísk v širšom centre obce a v centre obce pri obecnom úrade							
A 2.6.1. Rekonštrukcia cintorína výstavba nového oplotenia, výstavba prístupových ciest a chodníkov							
A 2.7.1. Revitalizácia verejného priestranstva pred obecným úradom (vybudovanie parkovacích miest, osadenie lavičiek a vybudovanie zelenej infraštruktúry)							
A 2.8.1. Výstavba rozvodov vodovodnej siete v obci							
A 2.8.2. Výstavba kanalizačnej siete v obci a jej napojenie na ČOV							
A 2.9.1. Dobudovanie a rekonštrukcia verejného osvetlenia v obci spojená s výmenou svietidiel za úspornejšie							
A 2.10.1. Vybudovanie kamerového systému v obci na zabezpečenie zvýšenej bezpečnosti obyvateľov a návštevníkov obce							
A 2.11.1. Vybudovanie parkovísk a spevnených plôch v okolí obecných budov, cintorína, kostolov, domu smútku v obci							
B) SOCIÁLNA OBLASŤ							

Priorita B 1 Podpora bývania							
B 1.1.1 Rozšírenie zastavanosti obce o nové lokality pre výstavbu rodinných domov							
B 1.1.2. Rozšírenie zastavanosti obce v rámci možnosti výstavby nájomných bytov							
B 1.2.1 Rozšírenie zastavanosti obce v rámci možnosti výstavby nájomných bytov							
B 1.3.1 Rekonštrukcia a zateplenie bytovky							
B) SOCIÁLNA OBLASŤ							
Priorita B 2 Podporiť rozvoj komunitného života obce v oblasti sociálnej, školstva, spoločenského života a športu pre obyvateľov obce							
B 2.1.1 Vybudovanie viacúčelového zariadenia vhodného na organizovanie rôznych kultúrnych a spoločenských podujatí							
B 2.1.2 Rekonštrukcia kultúrneho domu (interiér a exteriér)							
B 2.2.1 Príprava a organizovanie podujatí pre všetky vekové skupiny obyvateľov obce							
B 2.3.1 Vybudovanie spoločného športového areálu a oddychovej zóny v centrálnej časti obce (multifunkčné ihrisko a senior fitnes park)							
B 2.4.1 Príprava a organizovanie športových podujatí pre všetky cieľové skupiny obyvateľstva obce							

B 2.5.1. Rekonštrukcia budovy materskej školy, modernizácia a vybavenie vnútorných priestorov							
B 2.5.2. Rekonštrukcia budovy základnej školy, modernizácia vybavenia vnútorných priestorov a vybavenia pre potreby učiteľov a žiakov							
B 2.5.3. Prístavba školskej jedálne							
B 2.6.1. Výstavba/rekonštrukcia domu smútku							
B 2.7.1. Vybudovanie/rekonštrukcia hasičského centra							
C) ENVIRONMENTÁLNA OBLASŤ							
Priorita C 1 Zlepšiť stav životného prostredia v obci							
C 1.1.1. Spracovať a realizovať opatrenia protipovodňovej ochrany a vododržnosti územia							
C 1.1.2. Pravidelne prečisťovanie a údržba korýt všetkých vodných tokov							
C 1.1.3. Oprava a spevnenie obecných kanálov a stôk – dažďová kanalizácia							
C 1.2.1. Vybudovanie rozvodov vodovodnej siete v obci							
C 1.2.2. Vybudovanie kanalizačnej siete v obci s napojením na ČOV							
C 1.3.1. Podpora využívania podzemných vôd bez negatívneho vplyvu na kvalitu							

životného prostredia							
C 1.3.2. Ochrana podzemných vôd pred všetkými formami znečistenia							
C 1.3.3. Zabezpečenie zvýšenej priepustnosti obecných kanálov a stok popri obecných komunikáciách							
C 1.3.4 Podpora využívania podzemných vôd bez negatívneho vplyvu na kvalitu životného prostredia							
C 1.4.1 Zvýšenie podielu separácie odpadov a jeho zhodnocovania a zavedenie triedeného kontajnerového zberu							
C 1.4.2. Likvidácia nelegálnych skládok v katastri obce							
C 1.5.1 Zriadenie obecného zberného dvora a vybavenie dvora štiepkovačom, prekopávačom kompostoviska a iným technickým vybavením							
C 1.6.1 Podporiť vzdelávanie a výchovu všetkých skupín obyvateľstva k ochrane a tvorbe životného prostredia							
C 1.7.1. Využiť všetky možnosti pre využitie obnoviteľných zdrojov energie pre budovy vo vlastníctve obce							
C 1.8.1. Vybudovanie protipožiarnej zbernej vodnej nádrže							

Tabuľka modelu viaczdrojového financovania je spracovaná pre jednotlivé oblasti a za jednotlivé aktivity no v období spracovania Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce na roky 2023-2029, nebolo možné určiť výšku finančných prostriedkov potrebných na realizáciu jednotlivých aktivít a nebolo možné určiť ani jednotlivé zdroje finančných prostriedkov preto bude táto tabuľka „modelu viaczdrojového financovania“ doplňovaná a aktualizovaná priebežne podľa realizácie jednotlivých aktivít a zdrojov ich financovania.

PRÍLOHY

Zoznam príloh

Príloha č. 1 – Zoznam členov riadiaceho tímu, pracovných skupín a partnerov zapojených do spracovania PHSR

Príloha č. 2 – Zoznam informačných zdrojov použitých v PHSR

Príloha č. 3 – Zoznam analyzovaných koncepčných dokumentov a dát

PRÍLOHA Č. 1: ZOZNAM ČLENOV RIADIACEHO TÍMU, PRACOVNÝCH SKUPÍN A RIEŠITEĽOV ZAPOJENÝCH DO SPRACOVANIA PHSR

Členovia pracovnej skupiny

	Meno a priezvisko	Oblasť záujmu, profesia
1.	Mgr. Matej Sabol , Vladimír Kolečava a Leopold Miženko	Všeobecné
2.	PaedDr. Mária Grajcarová , Mária Bratková,	Sociálna, šport
3.	Ing. Jozef Murín a Juraj Velčko,	Hospodárstvo
4.	Mgr. Matej Sabol a Jozef Baník,	Šport a kultúra
5.	Bc. Marta Paľková	Enviro
6.	Bc. Kvetoslava Šebová. Ing. Ján Džurdženík	Ekonomika

Spracovatelia dokumentu

	Meno a priezvisko	Úloha
1.	Mgr. Matej Sabol , Vladimír Kolečava a Leopold Miženko	Spracovanie analytickej časti dokumentu Konečná kontrola všetkých častí dokumentu finálne úpravy
2.	Mgr. Matej Sabol, Leopold Miženko	Finálne úpravy
3.	Leopold Miženko	Spracovanie ostatných častí dokumentu
4.	Leopold Miženko	Spracovanie projektového portfólia

PRÍLOHA Č. 2: ZOZNAM INFORMAČNÝCH ZDROJOV POUŽITÝCH V PHSR

Bazálne environmentálne informácie o sídlach Slovenska (www.beiss.sk)

Finančný rozpočet obce Sedliská 2019-2021

Halás, M. (2008): Priestorová polarizácia spoločnosti s detailným pohľadom na periférne regióny Slovenska. *Sociologický časopis/Czech Sociological Review*, 2008, Vol. 44, No. 2

Inštitút priestorového plánovania (2016): *Metodika tvorby Programov hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce/obcí/VÚC*. Bratislava: november 2016.

Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001

Korec, P. (2005): *Regionálny rozvoj Slovenska v rokoch 1989-2004*. Bratislava: Geografika, 2005. ISBN 80-969338-0-9, 227 s.

Národná stratégia regionálneho rozvoja SR Operačné programy 2014-2020

Memorandum o spolupráci s PSK

PHSR Prešovského samosprávneho kraja 2014-2020

Program rozvoja vidieka 2014 -2020 Register pozemkových spoločností Stratégia Európa 2000

Súvaha obce Sedliská za roky 2019, 2020 a 2021

Svetová banka (2018): *SLOVAKIA CATCHING-UP REGIONS. Prešovský kraj: Kľúčová dynamika regionálneho rozvoja*. Svetová banka, 2018.

Štatistický úrad Slovenskej republiky

Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny

Výkaz ziskov a strát obce Sedliská za roky 2019,2020 a 2021

Weisová, D., Bernátová, M. (2012): *Strategické plánovanie samosprávy*. Žilina: Municipalia, 2012. Zákon č. 389/1990 Zb. o obecnom zriadení

Zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti

Zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy Zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja

Internetové zdroje:

census2011.statistics.sk	www.minv.sk
datacube.statistics.sk	www.opentopomap.org
datacube.statistics.sk/SODB/	www.orsr.sk
http://cp.atlas.sk	www.sedliska.sk
http://uzemia.enviroportal.sk	www.pamiatky.sk
statdat.statistics.sk	www.protipoziarne.sk
www.beiss.sk	www.registeruz.sk
www.cdb.sk	www.seismology.sk
www.cyklopo.com	www.statistics.sk

www.hospodarenieobci.sk

www.maps.google.com

www.vs.sk/heraldreg

www.zrsr.sk

PRÍLOHA Č. 3: ZOZNAM ANALYZOVANÝCH VÝCHODISKOVÝCH KONCEPČNÝCH DOKUMENTOV A DÁT

Pri spracovaní aktualizácie č. 1 Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Sedliská na roky 2023-2029 boli analyzované a zohľadnené už existujúce programovacie a plánovacie dokumenty:

Tabuľka 24 Zoznam analyzovaných koncepčných dokumentov

Zoznam analyzovaných koncepčných dokumentov			
Názov dokumentu	Platnosť dokumentu	Úroveň dokumentu	Zdroj
Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce na roky 2008-2015	od 2008	lokálna	Obecný úrad Sedliská
Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce na roky 2016-2022	od 2008	lokálna	Obecný úrad Sedliská
PHSR Prešovského samosprávneho kraja 2014-2020	2014-2020	regionálna	www.po-kraj.sk
Regionálna integrovaná územná stratégia Prešovského kraja na roky 2014-2020	2014-2020	regionálna	www.po-kraj.sk
Územný plán veľkého územného celku Prešovského kraja	od 2004	regionálna	www.po-kraj.sk
Národná stratégia regionálneho rozvoja SR	2030	národná	www.telecom.gov.sk
Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001	od 2001	národná	www.telecom.gov.sk
Partnerská dohoda 2014-2020	2014-2020	národná	www.partnerskadohoda.gov.sk
Memorandum o spolupráci PSK – Obec Sedliská	od 2020	regionálna	
Operačné programy 2014-2020	2014-2020	národná	www.partnerskadohoda.gov.sk
Stratégia Európa 2020	2020	európska	www.eu2020.gov.sk

Zdroj: Inštitút priestorového plánovania 2016, vlastné spracovanie

Okrem rôznych koncepčných dokumentov bolo pri spracovaní dokumentu použité aj veľké množstvo dát rôzneho charakteru. Ich prehľad zobrazuje nasledujúca tabuľka.

Tabuľka 4 Zoznam použitých kvalitatívnych a kvantitatívnych dát

Zoznam použitých kvalitatívnych a kvantitatívnych dát		
Oblasť dát/téma	Oblasť dát/téma	Oblasť dát/téma
Obyvateľstvo	Obec Sedliská Štatistický úrad SR Ústredie práce sociálnych vecí a rodiny Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011 Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2021	www.sedliska.sk datacube.statistics.sk www.upsvar.sk datacube.statistics.sk/SODB/
Bývanie	Obec Sedliská Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011 Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2021	www.sedliska.sk datacube.statistics.sk/SODB/
Hospodárstvo	Obec Sedliská Štatistický úrad SR Ústredie práce sociálnych vecí a rodiny Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011 Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2021	www.sedliska.sk datacube.statistics.sk www.upsvar.sk datacube.statistics.sk/SODB/
Školstvo a vzdelávanie	Obec Sedliská Štatistický úrad SR Obchodný register Živnostenský register	www.sedliska.sk datacube.statistics.sk www.orsr.sk www.zrsr.sk
Zdravotníctvo	Obec Sedliská Štatistický úrad SR Obchodný register Živnostenský register	www.sedliska.sk datacube.statistics.sk www.orsr.sk www.zrsr.sk
	Obec Sedliská	www.sedliska.sk datacube.statistics.sk

Sociálna sféra	Štatistický úrad SR Obchodný register Živnostenský register	www.orsr.sk www.zrsr.sk
----------------	---	---